

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Это цифровая копия книги, хранящейся для потомков на библиотечных полках, прежде чем ее отсканировали сотрудники компании Google в рамках проекта, цель которого - сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Прошло достаточно много времени для того, чтобы срок действия авторских прав на эту книгу истек, и она перешла в свободный доступ. Книга переходит в свободный доступ, если на нее не были поданы авторские права или срок действия авторских прав истек. Переход книги в свободный доступ в разных странах осуществляется по-разному. Книги, перешедшие в свободный доступ, это наш ключ к прошлому, к богатствам истории и культуры, а также к знаниям, которые часто трудно найти.

В этом файле сохранятся все пометки, примечания и другие записи, существующие в оригинальном издании, как наименование о том долгом пути, который книга прошла от издателя до библиотеки и в конечном итоге до Вас.

Правила использования

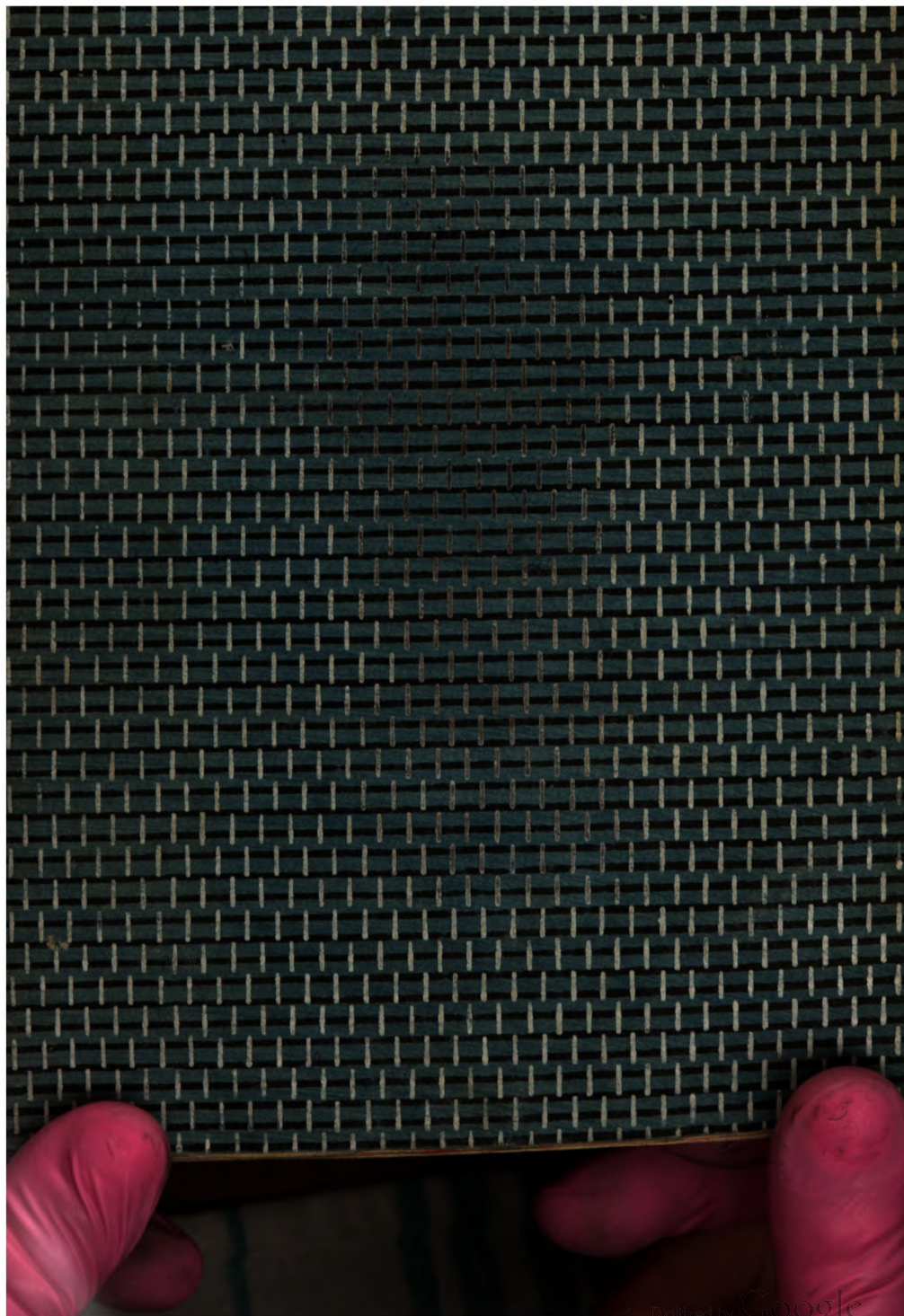
Компания Google гордится тем, что сотрудничает с библиотеками, чтобы перевести книги, перешедшие в свободный доступ, в цифровой формат и сделать их широкодоступными. Книги, перешедшие в свободный доступ, принадлежат обществу, а мы лишь хранители этого достояния. Тем не менее, эти книги достаточно дорого стоят, поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые действия, предотвращающие коммерческое использование книг, в том числе установив технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас о следующем.

- Не используйте файлы в коммерческих целях.
Мы разработали программу Поиск книг Google для всех пользователей, поэтому используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- Не отправляйте автоматические запросы.
Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого вида. Если Вы занимаетесь изучением систем машинного перевода, оптического распознавания символов или других областей, где доступ к большому количеству текста может оказаться полезным, свяжитесь с нами. Для этих целей мы рекомендуем использовать материалы, перешедшие в свободный доступ.
- Не удаляйте атрибуты Google.
В каждом файле есть "водяной знак" Google. Он позволяет пользователям узнать об этом проекте и помогает им найти дополнительные материалы при помощи программы Поиск книг Google. Не удаляйте его.
- Делайте это законно.
Независимо от того, что Вы используете, не забудьте проверить законность своих действий, за которые Вы несете полную ответственность. Не думайте, что если книга перешла в свободный доступ в США, то ее на этом основании могут использовать читатели из других стран. Условия для перехода книги в свободный доступ в разных странах различны, поэтому нет единых правил, позволяющих определить, можно ли в определенном случае использовать определенную книгу. Не думайте, что если книга появилась в Поиске книг Google, то ее можно использовать как угодно и где угодно. Наказание за нарушение авторских прав может быть очень серьезным.

О программе Поиск книг Google

Миссия Google состоит в том, чтобы организовать мировую информацию и сделать ее всесторонне доступной и полезной. Программа Поиск книг Google помогает пользователям найти книги со всего мира, а авторам и издателям - новых читателей. Полнотекстовый поиск по этой книге можно выполнить на странице <http://books.google.com/>

P.O. it. in 40

60^e

Baruffaldus

L

<36621072820010

<36621072820010

Bayer. Staatsbibliothek

HIERONYMI BARVFFALDI
FERRARIENSIS

Intrepidorum Ferrariæ , ac Incitatorum Faurentiæ
Academiæ Collegæ

DISSERTATIO,
DE POETIS FERRARIENSIBVS

In qua non tantum Præcipuorum Poetarum, sed & illo-
rum, quorum Opera, vel deperdita sunt, vel dif-
fusa apparent, exactissima datur notitia, vna
cum eorum operum distincta enucleatione.

ILLVSTRISSIMO DOMINO
ANTONIO ESTENSI
MVSTIO

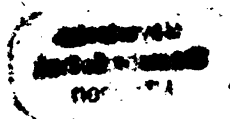
Nobili Ferrariensi, & Meldulæ Rancidorij,
&c. Comiti.

FERRARIÆ M. DC. XCVIII.

Typis Bernardini Pomatelli.

Superiorum Facultate.

DEUTSCHES INSTITUT FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

BIBLIOTHECA

DEUTSCHES INSTITUT FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

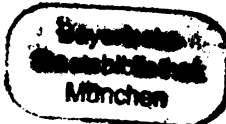
FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

FÜR
FÜR
FÜR

3

AD ILLVSTRISSIMVM DOMINVM
ANTONIVM ESTENSEM
M V S T I V M

Nobilem Ferrariensem , ac Meldulæ , Rancidorij,
&c. Comitem .

HIERONYMVS BARVFFALDVS

perpetuam fælicitatem.

D*Um sæpenumerò tuorum erga me meritum,
mearumquè erga te obligationum cumulum
animo reuoluerem , Illustrissimè Domine,
dubitaueram tibi adeò prouum animum
meum , quem tot beneficijs deuinxisti , demonstrare pos-
se , ut me tibi gratum , tum beneficiorum causa , tum
meriti tui amplitudine , dignosceres . Deo tamen ma-
ximo laudes impertior , qui mihi viam , qua id pera-
gerem , indicauit . En igitur tuis adaperitum oculis opu-
sculum meum de Poetis nostris præbeo . Qualecumque sit,
A 2 sibi*

sibi maximi honoris erit tua perfectione dignari; nulli enim magis, quam tibi huius Dissertationis argumentum aptius, accommodatiusque iudicavi; Tu enim Musarum persepe immixtus commercio, Musis es dilectissimus. Non hic Maiorum tuorum recensere laudes conabor, ac Augustini Mustij in Poetica facultate celebris encomia, contexere; tuis enim radijs, non alieno splendore corasces. Audaciam meam non reiecturum te scio, æque enim à maximis, ac minimis obsequia tolleras. Infortunatissimum tandem exordiar diem, si tuo adscriptum specioso nomini opusculum, alicuius, vel invidi, vel maledici canino dente dilaniabitur. Tuis eum foveas sub alis exorat, sibi ipsi enim tutamen esse non potest opus in quo de veteri, & caliginosa hominum memoria incerto pertractatur. Tu interim quod humilimè exopto benigne approba, mihi autem inter eos, qui publicè privatimque tuis obstricti Virtutibus profitentur locum aliquem tribue, atque huic obsequij mei testimonio veniam distribue. Vale diu, Patria nostra Decus.

Ferrariae die sexta Martij. 1698.

LECTORI PRÆFATIO.

Mvsarum Diuersorium, Poetarum Matrem
Nutricemquè *Ferrariam* inclytam Vr-
bem, Patriam meam dilectissimam, sa-
pientum omnium linguis celebratam
fuisse, nemo non sine mendacis incuria
denegare poterit: & *Estensium Principum Aulam*, quæ
Ferraria olim gloriose vigeat, sacris *Musarum* conuenti-
bus illustrem, in huius meæ præmissionis testimonium.
confirmat I. Imperial. in Museo Historico f. 132. In
hac enim non tantum armis erudita, sed etiam litteris
armata emicuit Pallas, quæ Nominis sui memoriam
per vniuersi terrarum Orbis vastitatem difudit, ita vt de
hac plerique vnà cum Mario Molza cecinerint Vates

In medio Eridiani surgit Ferrara ad undas,

Aureaque inuictum tollit ad astra caput,

Qualis sceptrum ardet bacca Gangetide gemma,

Atque puellares vinctit honore comas;

Talis culta inter vicinas enitet Vrbes

Clara hominum ingenio, Semideumque Domus, &c.

Et nupèr italico metro suauissimus huius ætatis Cy-
cnus, Franciscus Abbas à Balneo Nobilis Fanensis
in eius Poeticis impressis laboribus sic inquit f. 85.

„ O pure all' amenissima Ferrara,

A 3

„ Donec

- „ Doue il grido de Cigni ogn'altro ofcura,
 „ E doue fan spesso cantando à gara
 „ Per radolcir col canto ogni mia cura.

Clarum est enim ex hac vrbe, clarissimos omni genere ortos esse Viros, sed Præcipuè in Poeticis facultatibus eminentissimos, qui carminum concentu, non Beluas, & saxa, vt de fabulosis illis decantatur, sed hominum animos armonica vî trahere valuerunt; *Regnat enim hic Virtus admiranda, in Terras à Cælo delapsa*, vt facundè notat F. Lucas Macchiauellus Bonon. in Orat de Laud Ferrariæ.

Cumquè Iurgium, & emulatio sint Musarum alimenta sua viora, *Elevatorum* olîm, nunc autem *Intrepidorum* Cætum, & Academiam omnibus Scientiarum Alumnis apertam exhibet Ferraria, quæ Prælo quo exarantur codices adiunxit speciosum lema illud *Premat dum Imprimat*, quasi Academicorum linguâ loquens diceret, vt promptè exponit Siluester Petrasancta in Emblematis lib. 9. f. 419. *quantumuis premamur litterarijs exercitationibus, imprimimur interim vera sapientie typis ad nominis famam eternam*. In hac potiores Italicæ linguæ Vates Poësis pabula emunxerunt, huiusquæ ætatis primæ Musæ, eam, tamquàm maximi nominis filiorum Matrem, propè venerantur.

Sed vt ad Nostrorum Poetarum noticiam perueniam, cum plurimi nostrorum Ciuium clarissimi scientijs Omnibus, varijs hinc indè encomijs celebrentur, de quibus consule Libanorium, Superbum, Mare-

stam

stam, & nuper de Iatrophysicis Ferrariensibus Dominum meum semper colendum Iosephum Lanzonum Medicinæ, & politioris Eruditionis columnen, in eius dissertatione; Soliquè Poetæ meritis defraudentur laudibus, compluresquè, adeò sub silentij caligine dormiant, vt eos nunquam vitales expirasse auras aliquibus videatur; Istorum reuocare deperdita nomina, & eorum studia patefacere excogitavi.

Qualecumquè tamen futurum sit opus, non adeò spernendum reputo, nè Patrię affectio, *ratione valentior omni* aliquantispèr me tueatur.

Triplici Classe processurus ero; In prima scilicet singulatim recensēbo eos, quorum poetica opera tum voluminibus, tum sublimitate præstantia, Autorem sublimioris notę testantur; in altera verò eos exponam, quorum varia, sed nec in vnum collecta, nec maximi ponderis, poetica scripta per litteratorum manus diffusè euolant, vel ab aliquo, & quidem fide digno Scriptore, Poetæ nomine honorantur, licet nulla vel temporis vel hæredum Auaritia eorum opera appareant. Tertio tandem loco, enumerationem facere decreui, viuētiū huius Urbis Poetarum, qui suis studijs, Patriam nostram Musarum sedem testantur, & veterum exemplo conformati, viam ab ijs gloriosè profectam studioso gressu prosequuntur.

Hæc habe candide lector, breui Hebdomadarum spatio collecta, vt cuiusdam increduli aures contunderem; non vt, glorię minimum quidem

lumen adipiscerer. Plura enim habeo,
 & meditor, quorum vtiliori, nobilio-
 ri què editione eruditorum Rei-
 publicæ adscribi, Deo
 adiuuante, conabor.

Iussu Reu. Pat. Mag. Inq. Ferrariæ, vidi ego infra script. Opusculum
 hoc inscriptum *Hieronymi Baruffaldi Ferrariensis, Intrepidorum
 Ferrariæ, ac Incitatorum Faentina Academia Collegæ. Dis-
 sertatio de Poetis Ferrariensibus etc.* Quod ad maiora debi-
 tæ laudis incrementa tot illustrium Virorum, Autorisque,
 imprimi posse cenleo.

Dat. ex Ædib. S. Dom. Ferr. hac Die 1. Febr. Ann. 1698.

Ita est F. Pius de Sylvestris S. T. L. Primus, ac S. Offic. Consult.

Die 8. Februarij 1698.

Supra exarata attestatione inspecta

Imprimatur.

F. Carolus Franciscus Corradus Vic. G. S. Offic. Ferr.

I. B. Eleofarius Præp. Vic. Gen.

CLAS

CLASSIS PRIMA
POETARVM FERRARIENSIVM
PRIMI NOMINIS

Excellentissimo, ac Doctissimo Domino,
FRANCISCO MARIAE
NIGRISOLIO

*Medicinae Doctore celeberrimo, ac in Patrio Ferrariae
Gymnasio Lectore primario, &c.*

E' discrimen inter se sortiantur Poetae nostri, locique dignitas, nominis splendori dissentiat, eos secundum Alphabeticum ordinem disponere statui, cum vel de eorum temporis eminentia, vel meriti sublimitate meum non sit disserere. Et ideo primus in lucem proveniat.

ANTONIUS BECCARIUS, qui de illustri, ac nostra concive familia natus, Iatrophysicus Illustris, nec non Poeta celebris, praeter nonnulla Philosophica opuscula, (teste Libanorio t. 3. p. 40.) edidit etiam flebilem epistolam italico metro, in supposita mendaci Occasu, nunquam latis laudati Poetae Francisci Petrarcae, quae, notante nostro M. Ant. Guarino in Comp. hist. f. 118., sic incoat

Io hò già letto il pianto de Troiani, &c.

haec igitur cum de urbe in Urbem transmigraretur, & ad Petrarcae manus pervenerit, meruit ut ille lyricorum Poetarum Lucifer responsioni incumberet, quae responsio iudicatur apud Petrarcae interpretes, scilicet Giesualdum, Vellutellum, Daniellum, Fau-

Faultum; &c. ætiam per adnotatum Guarinum, illam esse, cuius initia sic sonant.

*Quelle Pietose Rime, in ch'io m'accorsi
Di vostra ingegno, e del cortese affetto, &c.*

Hunc Gaspar Sardus noster diligentissimus Historicus folio 116. & supracitatus Guarinus, primum Ferrariensem fuisse, asserunt, qui italica suauitate carmina pangeret, idèque primus in hac dissertatione ei debetur locus, Mathematicis etiam disciplinis claruit, vt notat Sanuinus in famil. Ital. f. 167. plura idiomate latino edidisse referens, extra tractatum de Terremotu. Vt uerat circa annos 1370. cuius cineres Ferrariæ in Dui Domini Templo reconditæ sunt.

ANTONIUS THEBALDEVS, referente Fornario, in expositione Furiosi f. 690., & Iouio in Elogijs litteratorum, ferè primus fuit, qui post Franciscum Petrarcam Italicæ linguæ decus Restitueret, Romæ vixit, & adèd suauiter cecinit, vt eius carmina à Feminis Romanis Cithara celebrarentur. Encomijs tollitur à duobus suæ ætatis Viribus, Ludouico scilicet Ariosto, qui cum Lino & Orphæo comparat, & Hercule Strozza in Elegia sic incipiente

Sapè ego te memini nos Thebaldec monente, &c.

Cumquæ insurgerent Bembus, & Sannazzarus scelestiores Poetæ, latinum suscepit Plectrum & varia tenuit opera, tan tem octuagenarius Romæ in Via lata denatus est, & in eius Parochiali Ecclesia S. Mariæ de Vialata tumulatus. Recte fuit valetudinis; tantummodò propè ætatis finem iracundia oppressus, fores clausit Domi suæ tunc cum Carolus V. inulcissimus Imperator, Africanorum Victor, ouans, ibi pertransiret, cuius causam notauit, se molestè ferre cum Imperatorem triumphantem, cernere, qui Romæ depopulationis strage nihil vlciscebatur. Huius Poetæ extant Opera, quæ sic inscribuntur italicè, *Opere d'Amore*, & latinè, *Carmina varia* collecta vna cum Carminibus aliorum Poetarum, ac etiam referta à doctissimo L. Greg. Gyrardo in Dialogis de Poetis sui temporis. In illis maximè elu-

lucet Epitaphium illud ad tumulum Sannazari Neapoli appositum. Vixit circa annos 1530.

ANTONIUS CORNAZZANVS, licet Placentinus ab aliquibus appelletur, ex eius tamen operibus satis constat Ferrariensem fuisse. Vir cum lepidissimus, tum doctissimus referente I. Baptista Giraldo in Commentarijs f. 48. Oratoria facundia insignis, & Poetica inuentione excellens. Leguntur huius Viri Italicè scripta hæc opera. *De re militari, Vita, & Passio-
ne di Christo, Vita della Nostra Donna*, & latino metro leguntur, *Elegia quadam, Poemata Varia*; et uolant quæ manuscripta, plurima eius italica *Carmina in Oculorum laudem*, poeticis imbuta amenitatibus, quod refertur in Biblioteca Antonij Francisci Doni Hetrusci f. 177. Principium tamen eius opus fuit illud de Re militari, a quò exercituum Duces, plurima de benè regendis armis carpunt documenta. Viuebat circa annum 1500. eius ossa extabant in Veteri PP. Seruorum Templo Ferrariæ ut legitur in Guarino. f. 52.

Multa scripsit AVGVSTINVS BECCARIVS, sed tantorum operum panem nulla apparent, ut tamen eius nomen Immortale vivat extat opus Poeticum cui titulus *Il Sacrificio Paolae Pastorale*, poetico modo refertum. Hunc ait Superbus in Appatatu f. 103. & Libanorius t. 3. f. 4. Primum fuisse, qui Pastores, & Ninfas in Scenam introduceret, cuius exemplo successores Poetæ inuentum hoc ad summum auxerunt; viuebat circa annum 1555. Extat eius cadaver in Ecclesia Sancti Dominici Ferrariæ ibi positum die 2. Augusti 1590.

Sequitur ALEXANDER SALICINVS, qui sacro Carmeli habitu indutus, Alexandri in Horatij Nomen commutauit. In Iuuentutis flore varios Poësis fructus edidit, sed hodiè tantum legitur liber inscriptus *Soggetti Poetici*, cum alios Adolescentiæ Fiores igni tradiderit, eò quòd essent vano, & lasciuo acumine in mixti. Scribente Libanorio, & Superbo. Edidit opus suum Italicè, Florentiæ anno Christi 1566. dum adhuc Iuueniles numerabat annos:

AN

ANTONIUS MARIUS NIGRISOLIVS fuit qui Rempubli-
cā Poeticā ditavit libro quodam inſcripto, *Rime, & la Georgica di Virgilio tradotta*: omnia ſuaviſſimo Muſarum
mele condita, & à Poëſis amatoribus laudata. Huius Viri
leguntur etiā varia lepida Carmina in Collecta Italica
diuerſorum carminum huius generis p. 3. f. 46. & etiā in li-
bro cui titulus, *Tempio alla Sign. Donna Giouāna d' Aragona*.
Scribebat annis 1550., quo tempore eius opus edidit Regi-
næ Bonæ Polonæ dicatum. Ipius tamen opera ego poſſi-
deo aucta, & moderata, manu propria eiſdem Autoris.

Illuſtriſſimus **ANTONIUS BEVILAQUA** Macaſturnæ Co-
mes, Muſarum non parū amicus librum edidit carminum
latino metro, inſcriptum, *Carmina Antony &c.* præter multa
alia, nec in vnum collecta, nec inuentu facilia eo quod rapta
fuerint, & diſuſa inter quæ leguntur varia in laudem Poda-
græ. Obijt anno 1592. ætatis ſuæ anno ſeptuageſimo ſexto
die 17. Maij, cuius oſſa in Auorum ſuorum Sarcophago con-
dita fuerunt apud P.P. Sancti Dominici.

ASCANIJ PIJ genium hipocrennèo fonte lactatum fuiſſe
eius contemporanei fatebantur, ideòquè in dramaticis præ-
cipuè texendis carminibus excellentem fuiſſe ob ordinis, &
Phantaſiæ plenitudinem eius opera teſtantur, & quāmpluri-
ma, ſcilicet *L' Andromeda. La diſcordia ſuperata, Le Preten-
ſioni del Tebro, e del Po. L' Amore trionſante dello ſdegno. Il
Campo aperto. Ferrara trionſante. Intermedi.* Et alia quæ hic
recenſere non memini. Deceſſit poſt functos primiores gradus
& dignitates Patriæ ſuæ anno 1649. die 7. Octobris, & in Sa-
crarum Stigmatum Templo repoſitus, poſtrems fuit precibus
ſalutatus.

ALEXANDER IL GVARINVS, itā a Superbo appella-
tus, è tam clara ortus fāmilia, quæ antonomatiç Muſarum
Domus vocabatur; verū muſarum Allumnum ſe oſtendit
publicando *La Bradamante gelosa. Et Rime varie*, præter alia
ſoluta Oratione publicata. Odormiuit in Domino circa annum

1630

1636., & in Guatimorum tumulo collocatus fuit in Ecclesia diui Pauli.

De ALMERICI PASSARELLI LV., & S. TH. DE poetica facundia eius opera exemplum præbent. Multis Viris scientijs ornatus fuit, & non minus legalibus, & Eruditis, quam Poeticis facultatibus claruit, simulque, & Africæ, & Apollini placuit. Poetarum oculis exposuit præter oratoria, & Legalia opera, Poeticos flores, idest *Carnuale effigiatum. Il furto di Paride. Oritia. Ercole effeminato. Calisto ingannata. Endimione, & alia Drammata*, quorum memoria nusquam delebitur. Perijt Parauij dum ibi Lectoris munere fungeretur anno 1682.

BAPTISTA I. GVARINVS, à Musarum sequella minime depians, fuit Iurisperitus excellens ac Lector in almo Ferrariæ Lyceo, Discipulum habuit vt scribit Libanotius p. 3. f. 59. Ianrem Picum Mirandulanum Ingeniorum Phanicem, Neapoli Gubernator per plurimum temporis extitit ibi designatus a Carolo Rege Angioino. Huius tanti Viri legimus *Poema latinum Herculi Duci secundo dicatum, & Bucolicum carmen*. Cennumerabatur inter viuos circa annos 1560. Quò consultè M. Antonium Guarinum in comp. f. 179.

Alterius BAPTISTÆ (ab alijs IOANNIS BAPTISTÆ nomine vocati) Viri scientiarum omnium acceptatoris, quoniam satis poterit nomen encomijs collaudare? Ni compendiosæ descriptionis legem assumpsissent, longè mea verba diffunderem satis tamen sit plures de eo difusè scripsisse, & vltimò Præstantissimū Dominum Apostolum Zenum Venerum in huius Poetæ Vita doctissimè publicasse in primò tomo Musei Mineruæ anni 1696. Plura cecinit quæ videntur collecta nomine *Romæ* sed Tragicomicum illud opus adnotatum *Il Pastor Fido* cætera excellit meruitque exteris liquis cherati, vt vel alienigenæ tanti operis dulcedine fruerentur. Vltimos clausit dies Venetijs anno 1613. ætatis suæ septuagesimo quinto, cuiusque mortales exuiæ in Templo diui Maritij in honoratæ obdormiunt.

BAR.

BARTOLOMEVS PENDAGLIA, cuius Nomen a viderimus Pegaseo equo distinctum, poetico exardescens feruore proprijsq; nominis, familieque gloriam exoptans, scripsit poetice, Poematis adinstar, opus adnotatum *La Geneologia di Casa Pendaglia*, in quo huius Pendaglie nominis originem demonstrat ortum habuisse à quodam huius Familie (tunc de Cinquentis cognominate) qui (solutis ex improviso sibi femoralibus) viriles inconsideratò partes detegit, pendentesque Braccas demonstrauit, vnde nomen Pendaglie à pendendo sortitus fuit, & sic cantu primo legimus

La mudanda si ruppe, e da i Pendenti

Cangò in Pendaia il nome de Cinquenti.

Inter viuos connumerabatur circa annos 1570. & in Templo diui Francisci corpore requieuit.

CÆSARIS GALLVZZI Nomen, huc usque nostris scriptoribus incognitum ad auras reuocare fas est, cum varij, & quidem plurimi eius Poetici elegantur labores, sed cò dispersi, vt difficile quidem eos colligere reputem. Perlegi tamen valde antiquum eius Poema sic inscriptum. *Il Valoso Ruggiero primo Marchese della Città d'Ateste*. Reseruatur hoc apud Excellentissimum Dominum Doctorem Iosephum Lanzonum Amicum meum suauissimum. Ex hoc opere colligo eum, vixisse circa annos 1550. cum alibi nullam de eo mentionem factam reperiam.

CHERVINVS THOLOMEVS Can. Reg. Later. quamvis de eo, à nostris scriptoribus reticeatur, Poeta tamen non obscurus fuit; cuius opus Poeticum inscriptum *Fascicolo della Mirata Redentione &c.* 1538 in 4. apud me seruatur. In carminibus quoque Alexandri Salicini insunt varia eiusdem Cherubini Carmina Italica xna cum Salicini Responzionibus. Scribebat circa annos 1540. obiit Neapoli.

CONSTANTINVS PROSPER in Academijs magnum affectus applausum. Musis consecrauit volumen inscriptum *Rime*, ac seipsete edidit *Cantum* in obitu Horatii Ariosti pre-

preclarissimi Poetæ; extabat circa annos 1600.

CÆLIUS CALCAGNINUS Canonicus, maximum illud litterarum lumen, poeticis etiam amenitatibus animum inclinavit, ideoque eius multa *Carmina* leguntur in collecta Poetarum Italicorum: mihi quæ infunt plurimæ eius Elegiæ manuscriptæ, quibus tamquam pretiosa gemma maxime gaudeo. E quibus omnibus colligi potest eius in omnibus studiis proclivè & pregrande desiderium totius mundi oculis notissimum. In Biblioteca PP. S. Dominici Ferrariæ ab eo dictata tum Grecis, tum latinis voluminibus, & huic Monasterio (causa mortis) donata eius tumulum videmus in quo repositus fuit Cælius anno 1546. procurante Io: Hieronymo Monferrato gratissimo eius Alumno ut ex epigrafe constat.

Plurima, & quædam considerabilia edidit opera soluta oratione **P. DANIEL BARTOLVS** Soc. Iesu, quæ nunquam eius nominis memoriam celare potest. Iuveniles etiam poeticos evulgavit Iustus Ioannis Baptista nomine, quos sic notatos legimus, *Saggio della Poesie morali*. morbo correptus fuit anno 1684. Romæ die 13. Ianuarij.

EGNATIVS TROTTVS, Cyni nomine appellatus à Libanorio t. 2. f. 180., Astræ non tantum, sed & Apollinis alumnus, litterarum omnium amantissimus, præter alia, publici iuris fecit liberculum cuius non est *Poesie Libelli*. Apud Regem Christianissimum amatissimus obiit Parisijs circa annum 1650. alij è contrâ tamen asserunt decessisse Ferrariæ.

De **FRANCISCO CÆCO** hic silendum non reputo; ab ipso enim publicatum fuit priscum Poema illud, sed rara inventionis floridum, cui nomen *Mambriano*, Nepposito Card. Effen- si dicatur, à quo ait Guarinus l. 54. Torquatum Tassum recentiorum Poetarum lumen, inuentum aliquod rapuisse, ac in proprium usum redigisse in Hierusalem liberata, ut ait Fur- furarius Academicus Florentinus. Huius laudatissimi Cyni extabant carmina latina, sed eorum memoria desperata est, excessit è viuis, ac humatus fuit Ferrariæ in Veteri Sæculo,

rum.

tum Ecclesia circa annos 1550.

Rapuit elapsis nuper annis improba Mors, Comitis FRANCISCI BERNIJ interitu, ab hac vrbe musarum columen. Tantus enim Vir, a leu poeticis versabatur elucubrationibus vt neque diem sine linea nequē, perē dicam, horam sine musarum colloquio transmitteret Iurisprudentiæ iuuenilibus annis incubuit, profectusque ætate Nostræ Academiæ Intrepidorum Principatum obtinuit, à Clemente No 10 Pontifice maximo cui carissimus erat honoribus fuit cumlatus, tandem in Patria migravit ē viuis anno Christi 1673. sexagenarius, & in diui Francisci Ecclesia nobili funerum apparatu Hæredes, & Filij eius ossa collocarunt. Extant tamen ad eius nominis famam diuulgandam hæc Opera Poetica præterea soluta Oratione euulgata, tomus vnus inscriptus *Drammi*, in quo duodecim ni fallor includuntur Drammata. Nuper verumtamen per eius Nates publicata fuerit duo Drammata postuma scilicet *Il Telofo*, & *l'Atalanta*. Leguntur etiam *il Tetro epitalamio*, *la processioni del Tetro*, & *del Po*, *i sei Gigli*, præter varia disula carmina varijs in libris.

Dicant alij FVLVIVM TESTIVM lyrici metri splendorem, alienæ vrbis quàm Ferrariæ filium. Ego tamen inter Ferrarienses Poetas cum connumerare audeo, cum extra obitum, omnes Vitæ lux vices Ferrariæ duxerit. In hoc natalia traxit, vt notat Maiolinus Eques Bisaccionus in quadam Apologetica epistola ad supranotatum Fulvium, in quâ lepido modo cius exigua aperit natalia, ita scribens, *chi non sa, che il Sig: Giulio vostro Padre in Ferrara sene aricontro à S. Domenico la Specieria della Gerna, e che in quella casa fiesse nato?* Ex quo colligi euidenter possumus Ferrariæ ortum habuisse, quod tamen Fulvius diù in Estensium illustri Aula vixerit, si ignores, videtis plures huius Poetæ Vitæ scriptores, & precipue Crassum in Elogiis, ac memorias Academicorum gesidorum Bononiæ. Extant huius Vatis *Poesie liriche* tomi 3. Infelicitèr occubuit Martine anno 1700.

GA-

GALEATIO GVALENGVO Nobili Ferrariensi, & Academicus Intrepidus celebratissimo, locum hic assignare non desistit, fuit enim Viriste Poeticis operibus celebris tum Italicè, tum latinè editis, & sunt *Sonetti Sacri* liber vñus *Særa Epigrammata* liber alter. Virgenti febre, interioriquè morbo exanimatus interiit anno Christi 1623. die nona Octobris, ac reconditus fuit in Ecclesiâ Soc. Iesu. Primum Patriæ suæ locum obtinuit cum Iudicis Sapientum dignitate fungeretur anno 1612. Philosophicis quoquè scientijs sedulò incubuit, & Iurisprudentiæ extitit maximum ornamentum si credimus P. Superbo f. 108.

GALEATIVS de prisca, & nobili stirpe **ADELARDA** reserente Libanorio t. 3. f. 107. librum typis dedit inscriptum *Sonetti, e Madriali* in Deiparæ laudem; extabat circà annum 1650.

HERCVLES STROZZA Titi filius non deuius à Patris exemplo, immò Patris Musam suauitate antecelles, *Epigrammatibus, Elegijs, & Amoribus*, sibi in Estensium aula, & tota in Italia splendorem auxit. Infortunati tamen eius amores cum ad exicium duxerunt, vt avertit Iovius in Elog: nam dum *Truella* Paminæ venustissimæ, ac nobilissimæ Amore exardeceret à tyranno Riuali Noctu miserimè occisus fuit, anno Redemptionis 1508. dum Patriæ suæ Sapientum Iudicis honore, & onore frueretur. Huius excidij autor latuit vt notant historici, Prætoris voluntaria incuria; eius funus tamèn sollemniter in Divæ Mariæ à Vado nobilissimo Templo celebratum fuit, ad quod, funebrem habuit Oratorem Cælius nostror. celebratissimus.

HERCVLES BENTIVOLVS, omnes temporis captavit articulos vt Poetæ nomine, & quidem meritis celebraretur. Iustus enim cornicis carminibus, Satyricis, Lyricis, ac Pastoralibus auctus quandoquè usus est, generis Nobilitati verum virtutis splendorem asseclatus est scribendo *Il Gelofo. Il Romito. Fabula. Il sogno Amoreoso. Eleghe. Stanze poetiche*

Ariana Tragedia. Satire. Madrigali. Sonetti, & alia diffusa
a quibus omnibus eius mira in carminibus facundia deduci
potest. Ævo grauis vitam cum morte commutauit in inclyta
Venetiarum Vibe anno 1572. sexagesimo septimo eius vitæ
anno.

HIPPOLYTUS quoque de eadem inclyta, ac multorum
Heorum gestis celeberrima Familia, medijs in Politicæ, & eru-
ditionis studijs, Mularum delectabatur consortio, ideò quæ pu-
blicis tradidit Academijs Drammata *L' Annibale in Capua, &*
la Filla di Tracia, L' Achille in Sciro, & alia quamplurima.
Ævo grauis correptus fuit in eius Patria anno 1685. die pri-
ma Februarij, ac in PP. Capuccinorum Templo depositus;
sic Ferrariensi populo ingens decessit columen, eò utilitatis
publicæ curauit commodum dum pluries Patris Patriæ officio
fungebatur.

HERCVLES BONACOSSA sapissimè Chelin suam
locco, & choturno indutam in scenas introduxit ideòque
præter diffusas poeticas memorias habemus poeticè il *Massi-*
nissa, & la Semiramide Drammata. Celsit mortì anno 1691.
die duodecima Decembris.

HIERONYMVM PORTVM hic addo nè eius memoriam
imprudenter, sileam, Iurisprudentia excellens fuit, ac Musis
amicus. Locum ideò acquisit inter nostros primi gradus Poe-
tas, cum valde insudauerit his operibus Poeticis *Poesie liri-*
che, Poesie sacre, & morali. Oda per il Terremoto. Capricci
Poetici, & alia variorum auctorum libris diffusa, Huius Poe-
tæ varia Poetica opera postuma manuscripta apud mè locum
habent, quæ aliquando ab obliuionis iniuria vindicare me-
ditor, Fatis perfunctum habemus virum hunc in diui Ste-
phani templo anno reparata humanitatis 1666 die 4. Iunij.
Ducatus etiam Ferrariensis Coloni, tanquam membra
nostre Vrbis ad corpus suum sunt redigendi. Extat Opidum
cui Nomen Italicè Bagnacavallo in Ferrariensi ditione, in
hoc varijs ætateque Virtutis amatores nati sunt, interquos
rele-

celebris Thomas Garzonius, & alij. Saeculis tamen elapsis, & præcipuè circa annum 1580. enitebat HIERONYMVS SOBOLVS I.V.D. qui non modici splendoris radios difudit. Principum Estensium amatissimus ob eximiam eius in causis peritiam, & eloquentiam, varia poetica edidit opera scilicet *Rime Spirituali*, *Comedia*, & *Veriffacetti*.

HIERONYMVS TISIVS GARIOPHILVS Beniuenti celeberrimi Pictoris filius, vir summæ integritatis, ac multæ lectiōnis ut in eius Sepulchrali Eulogio, quod in Templo Dni Mariz in Vado legitur videre est. Quadragesimo quinto eius ætatis anno decessit, ac pub. Sal. 1581. post editionem opusculorum variorum, videlicet *Vita di Lodouico Ariosto*, & *Stanze in lode d'ona Gentildonna Ferrarese per Nome Diana*, &c.

Fuit & IOANNES BAPTISTA PINEA non tantum historicus noster diligentissimus sed & Poeta egregius, extant eius *Carminum libri quattuor* in Collecta Poetarum Ranucij Gheri. Italicè quoque lusit, videmusque tantum vnum inscriptum l' *Amico*, aliaque Varies per libros difusa. Medicina excellens quoque inter nostros Jatrophyficos numeratur, Principibusque Estensibus, & præcipuè Alphonso Secundo amatissimus, cui erat à secretis, maximis in Reipublicæ negocijs mediator. Fatali falce exitialem excepit Æcum raptusque fuit anno 1575. eius vitæ 72. & in Dni Francisci Templo tumultus adhuc sui memoriam, suis in scriptis reliquit, & in numismate eius effigie insignito, indelebilem habemus monumentum.

IOANNES MARIVS CRISPIVS Comes, Poësim scriptis illustreavit exponendo hæc *Ode in Obitu Serenissimi Mutina Ducis*, ac in *Obitu Alphonsi Espanis eius Filij*, & alia carmina March. Mario Calcagnino directæ, è quibus omnibus Poësim sedulo attasse deducimus mortuus est Ferrariz anno 1676. die Martij secunda.

IACOBVS LABETIVS Can. Reg. præter Oratorios libros etiam edidit, *libros quattuor Carminum*, *system Poëticum*

viales Psalmos metricè, Hymnum unum idiomate græco, in qua lingua perfectissimus nuncupabatur. Religionis lux primas occupavit sedes, tandem dies clausit lexagenarius circa annum 1540.

IOSEPH PANINVS Comes, licet Centensis origine, à Nostro Libanorio inter Ferrarienses inseritur. Poeticè scripsit & publicauit *l'esser, & l'Artamisto* dramata, & *Poesie varie*, morte correptus fuit anno 1692.

IOANNEM BAPTISTAM RECALCVM testantur Poetas fuisse eius varia *lyrica carmina* & Drama illud cui titulus *Dege di Proserpina*. Iuuenem fortasse decessisse putamus eo quia nullam de eo memoriam habeamus maiorem, quo anno occubuerit ignoramus.

IOANNES BAPTISTA CINTHIVS GIRALDVVS, non Mularum Alumnus, sed filius, quem consilij, & prudentia præstantissimum varijs, videntibusque negotijs periclitata est Ferraria. Præter soluta oratione edita, in lucem edidit etiam *Tragediarum tom. 1. Regle Satyra, l'Ercole Poema, & Rime varie*, & latino metro, *Carminum libri duo* extant, *de Victoria contra Turcas*, & alia notissima opera. Animam Deo reddidisse hunc virum habemus, anno 1573. ætatis suæ sexagesimo nono. Philosophiæ, & Medicinæ quoque studuit laureamque tot meritis debitam obtinuit; Giraldorum familia sic, à Iacobo Gaddi in libro de Scriptores laudatur. *Giraldos plures Ferraria tulit Poetas litteraria Fama insignes*, varijsque encomijs ab alijs autoribus extollitur.

IOANNES BAPTISTA ESTENSIS TASSONVS, Nobilitatis generi litterarum splendorem addidit idèoque Italiæ in Academijs maxime eluxit, exponens, *La Contesa d'Amore Drama, Intermezzi varij*; & alia quam plurima. E' viuis alijs circa annum 1634. cum diu fuerit Cathed. nostræ Archipresbiter.

IOANNES BAPTISTA MORONVS quem Incognitorum Academia permultò celebrat; Poetico epoto lacte plures produxit

dedit fructus, Volumen vnum Poeticum, præ manibus habuit cui nomen fecit. *Genij Poetici*. Plura de hoc viro habemus in Scena Litteraria Bergomensium Patris Donati Calui. Vita tamen cursum peregit dum maiora meditabatur, adhuc feruentis vitæ suæ Euo, anno salutis 1645.

LVDOVICVS PICTORIVS, cognomento BIGHVS, Vir pietate, & doctrina insignis, varias dum Sacerdotij munere, fungeretur elucubrauit litteras spirituales. Lusi etiam poeticis studijs, & legendos præstitit *Epigrammatum libros sex, Gori-cia libros tres, Candidorum libros 5. Incælestes Arcangulos centurias hymnias, opusculorum Christianorum libros 3. Candidorum libros 5: Epitaphiorum librum singularem, satyræ sacræ, & alia*, quorum operum sæpe vtimur suauitate, recondita enim est in illis, rara, & excellens doctrina. Iunctus fuit Amicitiaë vinculis, tam celeberrimo Ioanni Pico Mirandulano, cuius ingenij perspicacitatem meum non est hic recensere. Floruisse hunc Poetam habemus anno 1520. de quæ eius operibus varijs ab Auctoribus fit mentio, circa quos consule Libanorium p. 3. f. 189.

Si omnes hic enumerare auderẽ laudes quibus Noster inclytus Vates, & Poetarum Italicorum Princeps LVDOVICVS AREOSTVS cumulatur, volumen texerem, plures quæ superessent. Hoc vnum tantum assero, eum Illius Poëmatibus inscripti *L' Orlando Furioso* auctorem fuisse; si quæ nullos præter Ludouicum Ferraria nostra peperisset Poetas, Istius solummodò nomen sufficeret ad hanc nostram Poetarum matrem Ciuitatem super alias illustrandam. Vt exteri quoque tanto Poëmate fruerentur varijs innumeris quæ linguis euersum fuit, nec adhuc suæ gloriæ apex imminutus est. Ex eius Numismate malum pro bono recepisse deducitur, de hoc enim in *satyris* sæpè queritur. *Omnia diæ quoque quinque edidit; ac Poësum variarum librum vnum*: varijs itidem *latinis* carminibus insudasse colligimus. Laurea Poësis insignitus fuit Mantuæ per Potentissimum Carolum V. anno 1532. Humanos tandem compleuit labores, die 6. Iunii anno

1533. ætatis suæ sexagesimo nono, eiusquæ cinerès in diui Benedicti Templo, procurante, prius pijsimo conciuë nostro Augustino Mustio, ac inde pronepote Ludouico Areosto, reconditi fuerunt ac nobili tantoquæ viro debito Mausoleo eius cum naturali effigie honorati, ad quod sæpè Exteri omnes Ferrariam petentes sedulo currunt, meritaquæ panè cum lacrymis effundunt laudes, hoc notantes *Æpithaphium incerti Auctoris*.

Notus & Esperijs iacet hic Areostus, & Indis,

Cui Musa æternum nomen etrusca dedit.

Seu Satyræ in vitia exacuit, seu Comica lufit

Seu cecinit grandi Bella Ducisquæ Tuba.

Ter summus Vates, cui docti in Vertice Pindi

Ter gemina licuit cingere fronde comas.

DE LILIO GREGORIO GIRALDO, Eruditionis splendore pauca dicam, cum ex eius Operibus, Poeticum genium dignoscamus. Fuit enim latinis, græcis, hæbraicis litteris insignis, Philosophus, Orator, & Poeta, nec non Cathedralis nostræ Canonicus. Præter centiès impressa eius erudita opera scripsit etiam *Pœmata quadam, & Epitalamia, Hymnos, Elegias, & Epigrammata*. Memoria felicissimus fuit, ideoquæ omnia audita, currente eloquentia mirabiliter enarrabat. Tumulum sibi erexit septuagenarius anno 1550. in Ecclesia Cathedrali, in quod paucis post annis, longo opressus Podagræ, Chiragræquæ morbo repositus fuit.

Ingeniorû ferax Opidû Cotignolæ in lucem edidit MARCVM PETRVCINVM, quæ multum insudasse videmus ab omnibus eius Poeticis operibus, quæ sunt *Pœsse libri 4. Ode sacre, & morali; La costante Gelinda, Rime varie, & alia*. Extrà seriem quoquæ eius carminum legitur *Epitalamicum carmen* in Nuptijs Iulæ Farnesæ. Enitebat circa annos 1650.

MATTEVS MARIA BOIARDVS, Comes, Pœsi instructus, & sagax inuentor, Poema illud præter alia euulgauit, quod legimus inscriptum *l'Orlando Innamorato*. Laudibus refertum varijs ab Auctoribus, & præcipuè Guido Pancirolus hoc

deno-

de nostro Poeta notat, Hunc scilicet, emphatico cetro Poema suum recitasse, & animos auscultantium mirificè commouisse. Adeo huius Poematis intentio placuit Ludouico nostro, vt eadem historia nouum perfecerit Poema. Philosophicis quoque, ac legalibus enituit studijs, & ob miram eius suauitatem Cubicularius electus fuit Herculis Estensis Ferrarię Ducis secundi, prò quo Neapolim profectus Eleonoram de Aragonia Herculis sponfam, Ferrariam duxit. Ætas ipsi supra sexagenaria, indoles perspicacissima, animus grauitate spectabilis, corpus tamen, licet bene compactum, & vegetum demisisset altitudinis. Pluribus à scriptoribus commendatur, de quibus consule Libanorium. Ossa eius dormiunt in Ecclesia Cathedrali, teste Guarino ibi collocata circa annum 1500.

PIVS ÆNEAS OBIZZO Marchio, veræ nobilitatis specimen, Natalium splendorem litteris auxit. Publici Iuris fecit multa Poetica monumenta scilicet *L'Atellio Poema*, *L'Erminia Drama: La Dafne*, *Il Ratto di Proserpina*, *Poesie Liriche libri 5*, *Il Philoteuco*, *le Hierophonie*, *l'Amor Riformato*, *La gara Mariniera*, &c. ob styli nobilitatem celeberrima. Exitiali correptus falce effauit animam Patauio anno 1674. eiusque cineres in Diui Antonij Templo tumulantur.

TORQVATVSTASSVS Eroicorum Poetarum Decus, licet Bergomas origine, à Superbo, & Libanorio inter nostros Poetas inseritur; & vt dicam quod circa hoc sentio, Potiores habet rationes Ciuitas nostra eum conciuem suum adscribendi, annos enim supra viginti Ferrarię commoratus est, & in hac vrbe suę fortunę vices iustulit, ibi ferè per nouennium in Hospitali Sanctę Annę, velut insanus, custoditus fuit; licet parum, & raro hac lue, ei alta ab origine derivata, vexaretur. In hac edidit præter *Poesium tomos sex* quorum inclusarum non recenseam, opus maximum illud, quod summis vsque ad cælum laudibus extollitur, *Il Goffredo, àssa Gierusalemme liberata*. Diameron quoque soluto carmine Romę edidit singulari eloquentia, & doctrina refertum, vt petitionibus satisfaceret Vxoris

Equitis Io Baptistæ Mansij, qui postmodum, ex professò, eius exactissimam Vitam conscripsit. Legitur etiam huius Viri Poema la *Gerusalemme conquistata*. Canere desijt Romæ priusquam laurea in Capitolio decoraretur anno 1595. vi. Kal. Aprilis. Si Eius cupis vitam omnibus particularitatibus distinctam, vide supranotatum Mansum, & Guidû Casonum, aliosquæ pænè infinitos.

TITVS VESPASIANVS STROZZA, Herculis Pater, Nobilitatis genere preclarissimus. Typis dedit multos *carminum* libros vnâ cum eius Filij Operibus impressos. Extat etiam *Borseis* Poema M.S. vt notat Giralduſ in Dialogo de poetis iui temporis f. 31. canebat circa annos 1470. maximûs fuit sapientum Mecenâs, Leone. I. quæ Marchionis Estensis Præceptor.

VINCENTIJ BRVSANTINJ COMITJS, iam ab omnibus legitur Poemâ illud adnotatum *l' Angelica Innamorata*, à quodius Poetica facundia, quamuis al quantum rudi, et prisca, interrupta rubigine, dignoscitur. Notat Anton. Franciscus Donus in eius Bibliotheca vidisse huius viri manuscriptum, ni fallor, opus, cui titulus *Le cento nouelle del Boccaccio in Versi*. Repentino morbo, dira lues eum abstulit circa annum 1570. & in diui Francisci Templo ad expectandam magni Iudicij tubam coloratus fuit.

Et iam huius primæ Classis Finis insequitur. Tû verò, præstantissime Domine, hæc pronò, benignoquæ Vrbanitatis tuæ oculo conspice. Plurimi enim, scio, non deerunt, qui opus hoc tanquam incomptum, & inuenustum reiicient, sed satis hoc mihi vnum erit, vt, tû animi mei, tenui hac in disertatione, desiderium dignoscere velis, & Primitias has quascumquæ ingenij mei, non venustatis suæ, sed humanitatis tuæ gratia, lubens respicias, legas, & approbes.

Classis Primæ Finis.

CLAS-

CLASSIS SECVNDA²⁵

DE POETIS FERRARIENSIBVS,

Quorum Scripta tenuia sparsim leguntur.

Eruditissimo Viro, Domino

IOSEPHO LANZONO,

Philosophiæ, & Medicinæ Doctori præclarissimo, in
Patrio Gymnasio Lectori, ac in Leopoldino-Im-
periali Academia Associato, Amicoquæ meo
præstantissimo.

Ne pereant omnino, panè deperdita Aliquorum
Ferrariensium nostrorum Nomina, qui aliquo
modo Poesis ornamento emicuere, hanc secun-
dam Classẽ exordior vt manifestò pateat,
frequentem, immò continuam floruisse Ferra-
riæ Poesis amenitatem, & vltra eos quorum

fama toto orbe euulgata est, alics etiam enituisse, qui huius
studij nobilitate gauisi sunt, nec eos Poetas non fuisse (ob eorum
operum obliuionẽ) asserere fas est; ab ijs enim scriptis quæ
aliquò modo, licet rarò videmus, eorum studia dignoscimus.

ALEXANDRVM de AGLIS multa poetice scripsisse, & Leo-
nelli Marchionis Estensis Rhetoricæ Preceptorem fuisse, Titi
Strozze loco, & ob eius Virtutem Estensibus dilectissimum, no-
tat Eques Alphonsus Mareffa acuratissimus Rerum nostrarum
scriptor in eius Theatro Genealogico t. 1. f. 13. extabat circa an-
nos 1440.

ALPHONSI PANCIJ, Medicinæ Doctoris, nomen sub-
scri-

scriptum] legisse memini, aliquibus græcis carminibus in præcedentibus Prolegomenis cuidam libro Ioannis Baptistæ Bonacossæ de Laudibus Herculis Secundi Ferr. Ducis. Ex quò illum græcis, latinisque litteris versatum credere fas est, nec non in carminibus pangendis felicitate ditatum, meminuit huius Viri Libanorius t. 3. f. 151. Eum floruisse trahimus circa annos 1555.

AVGVSTINVS, de Antiqua, & Illustri domo ARIENTA legendam præstitit Comædiam adnotatam *Lo Sfortunato*, à qua discere abudè possumus fortunæ vices imperturbata fronte tollere. De Augustino tractat Libanorius t. 3. f. 7. & Guarinus f. 294. & circa annum 1570. decessisse traditur. Hunc etiam, notat Eq. Maretti in Theat. Gen. t. 1. f. 63. descripsisse, ac typis publicasse librum inscriptum, *Canallerie di Ferrara*, in quò publicos festus ac solemnes pompas, in Estensium Aula celebratas mirificè narratas habemus.

ANNIBALEM POCATERRAM Virum Poesi versatum fuisse poetica eius scripta ostentant, referente Libanorio adnotato f. 36. & Guarino f. 27. sed cum, nec mihi, nec alicui amicorum meorum manibus occurrerint, eorum titulum asserere nequeo. Fuisse tamen doctum Poetam constat, ab eius singulari cum Torquato Tasso amicitia à quò sæpè varijs laudatur carminibus, & ei inscribitur Dialogus de Ludo, cui titulus *il Romeo*. Extinctus est circa annum 1590. maximo Torquati mærore. Eius ossa in Cathedrali nostra reseruantur.

ANNIBALIS ROSSELLI extat *Epitalamium* in nuptijs Federici Pici, & Hyppolithæ Estensis in Colecta epitalamica Sancti de Pastis Poetæ Ferrariensis, anno 1594. typis tradita.

De ANTONIO BEVILAQUA notat Liban. t. 3. f. 38. Poetam non insuauem fuisse, & legi poetica eius opera una cum carminibus Hieronymi Falletti impressa. Ego verò, Pace nostri Libanorij, eū errasse assero; in Carminibus enim Phaletti nullius Antonij Beuilacquæ fit mentio, sed tantum leguntur *Alphonfi Beuilaqua* varia epigrammata. Æquiuoco, idè eum laborasse credere possumus. Mortem subiuit circa annum 1580.

AL-

ALPHONSVS FIORNOVELLVM, Virum non tantum Astræ, sed & Apollini Sacrum fatentur eius eroica Carmina Italica, litterario orbi sacra in nobili quodam Libello inscripto *Accademia Eroica*. Vir fuit admirandæ, ac vegetæ senectutis, consilio, ac pietate pollens magna quæ in existimatione Bonifatio Cardin. Beuilaquæ, cui a secretis extitit. Viuebat circa annos 1520. ætate profectus.

ALEXANDER GVARINVS I: Herculis Secundi, Ferrariæ Ducis IV. à Secretis, vt meminit Superbus f. 107. & Guarinus f. 178: variarum legationum munere missus, se tandem Musis dedit. Multa eius poetica manuscripta extant, ac illustre illud *Enigma*, adhuc insolutum, in obitu Præclarissimæ feminae Philippæ Varanæ de Camerino, quod in Sanctæ Mariæ in Vado, ab vno latere Sacelli, & Tumuli Familiæ Varanæ perlegitur.

De ALPHONSO GVARINO ait Libanor p. 23. inueniri quædam carmina ante librum Baptistæ Bonacossæ de Laudibus Herc. secundi Ducis, in quorum carminum titulo, appellatur ipse Alphonsus Vir magnificus, & doctissimus. Ego vero, eius argutam possideo *Comediam* typis quidem publicatam, inscriptamquæ *Lo sponjalitio*, dulcisonis redundantem numeris in cuius titulo Alphonsus, Baptistæ filius dicitur. Musis loquebatur circa annos 1560.

AVGVSTINVS MARTINELLVS, Litteratorum oculis præter Juris allegationes, & Orationes exhibuit varios hinc inde efusos Poeticos flores, qui in fronte quorundam voluminum leguntur Nuper decessit, & ob præclaras ipsius dotes collacrimatus fuit.

ALBERTVS LOLLIVS Vir doctissimus, qui Orationum Volumen edidit; mirabili fuit eloquætia præclarissimus, & Orationis Italicæ facundiæ splendor. Poeticis etiam amenitatibus, & quidem cunctantèr incubuit, & tanquam eius æstri specimen publici Juris fecit *L' Aretusa Comedia* Leguntur etiam huius cycni varia poetica in Volumine inscripto *il Tempio della Signo*.

ra Giannina d' Aragona: Alberti non tacuit Salicinus Noster, immò cum Poetæ nomine honorat in eius Subiectis poeticis. Lepidis etiam carminibus lusit, videmusquè eius inuectiuam in vituperationem Iudi Italicè del *Tarocco*, in Collecta carminum huius generis ædita Venetijs 1592. Benedicto Mamarello procurante. Usquè ad vltimam senectutem peruenit, vt ex eius Efigie in numismate sculpta videmus, & vt ante oculos habeo in eo, quod Nicolaus Baruffaldus Pater meus inter alia, reservat. Viuere desijt 1569. septimo Kal. Decembris, & in Ecclesia Sancti Pauli tumulatus fuit.

ALPHONSINI TROTTI legimus varia italica carmina in laudem Francisci Patricij, inserta in libro attitulado *Scena d' Huomini letterati del Grasso*. Occubuit septuagesimo octauo eius vitæ anno 1554. eiusquè Cineres conditæ fuerunt in B. M. V. in Vado nobillissimo templo, vt avert Guarinus f. 317.

ALPHONSVS PANDVLFVS Episcopus Comacclensis Ecclesiæ, seriò tantum sustinens gradum, aliquando tamen Poeticis elucubrationibus animum Relaxauit. Legimus eius *Satiræ in Comacclensis*, quæ tanquam acutissimis referta salibus per litteratorum manus euolat manuscripta. Obijt sæsus xuo anno 1648. Ferrariæ ac translatus fuit ad eius Episcopatum, & in maiori Ecclesia humatus.

Ex ALPHONSI PAIOLI scriptis, colligere decet eum excellentis fuisse ingenij, præter Historicæ Narrationes Drama vnicum habemus, scilicet *Dauidæ Penitit* mortuus est annis nuper elapsis.

ALOYSIVS TOMBESIVS opus publicauit in scriptum, *Genetliacôn Mercurij, & Apollinis Paan* in Lustralibus March. Aloysij, & Cornelij Bentiupli anno, ni fallor 1670.

ALBERTVS GALVANVS licet Centensis Origine, Domitellio tamè Ferrariensis, ædidi *Tragicomediæ Spirituale*, iacta id quod legitur in Libanorio f. 200.

ANDREAM TRISTANVM Poetam Ferrariensem indicant varia, & quidem suauia eius poetica fragmenta inserta in

Li.

Libro edito in Nuptijs Marci Pij de Sabaudia & Clotie Farnesie
anno 1587. & varia aliorum fusa. haud tunc ita dilucida. For-
quaro Talso in eius operibus. *ALBERTI LAVEZOLII* observationes legimus. in Furec-

tem Ossandum in quibus eius Poeticum studium maxime elu-
cet, licet nihil adhuc huius viti poeticæ metricæ compactum per
manus habuerim; vitali spiritui fruebatur circa annos 1580.

Habet & suas sequaces mularum Chorus; nec Varis tantum
gaudet consociati quam Feminis. *ANTONIA* de antiqua & cla-
ra stirpe *NASELLA* vna cum duabus sororibus Ferrariensibus, de
quibus suo loco dictum, celebrantur in antiquo marmore, Poeti-
ca Arte instructæ, vnde illis tractat *Smarnus* f. 191. De his ad-
huc nihil poeticum perlegere potui non despero tamen tempo-
ris tractu aliquid harum Poetidarum, me fore visurum.

AVGVSTINVS RAVSTINVS animam Deo reddidit cir-
ca annum 1658. pluraque posthuma reliquit. I. V. D. non incele-
bris, Historicusque notus nobis simus fuit, edidit etiam poeti-
ca Tragediam spiritualem nuncupatam *Theodora Virgini Alex-
andrina*.

ALPHONSVS GIOIAM I. V. D. perspicacissimè iudi-
cij Virum, Philosophum, & Mathematicum fuisse insignem.
Illi dicant quibus tanto non fuit datus fuit. In poetica disciplina
non parum elucens etiam habebatur, nullus tamen laborum
suorum, eius nomine honoratur. Proserta tamen habeo plu-
ra Poetico metrico edidisse quæ per leinditorum mentulas apo-
lant, Jt in quæscio doctissimis comentarijs, Dantis comediam
illustrasse. Opus tamen imperfectum reliquit, ætate enim
valde profectus, morbo oppressus raptus fuit anno 1687. Kal.
Novembris, & in Diui Martini Oratorio tumulatus. Hujus
scripta servantur in Archivio Serenissimorum Mucina, quibus
erat Charissimus, ab eo (mortis causa) donata.

Anno 1600. crenebat *ALOYSIVS ZERBNATIVS* eru-
ditissimus Vir, varijs operibus clarus, Principibusque vinctis-
simus; subsecundarias Horas Poetis studio impendit in qui-
bus

bus multa edidit, & nunc leguntur varia carmina in precedentiibus encomiis euidam Orationi Guidubaldi Comitis Bonarelli.

ALBERTVS CISTARELLVS vt mentio est apud L. G. Giraldum in Dial. de Poetis sui temporis, mihi f. 107. doctrina, & pietate clarus, qui morte ex improviso inuasus, se & scripta sua deperdidit, præter *Poema* Heroicum non spernendum, quod in D. Annam Gorticiam elucubrauit, quod & Romæ, ubi Albertus decessit, excussum fuit. Hunc curiæ Romanæ ambicio Romanam transulit, idèoque pauca, immò nulla eius opera hic videntur. Admiror tamen contemporaneum nostrum alioquin industriū Historicum Equ. Alphonsum Mare. Rā scriptorem solertissimum, ac amicū meū Domiumque amplissimum, in Theat. Genet. loquentem de Familia Cistarella, hunc Albertum vel neglexisse, vel spontè reticuisse, cum virentibus suis, dignissimæ celebrari fuisset.

*Alfonsus nym
solus*

ALBERTVS REGIENSIS, à cōno Giraldo, f. 99. collaudatur, & *Epigrammatum* nostrorum supra fræ, quàm credi possit polichreuma, & argutissimæ Batmis scitiles ascribitur.

Ibidem etiam f. 54. connumeratur inter Poetas ANTONIVS MARIVS VISDOMINVS, inquit enim ipse, *Quoniam multa scripsit, & in illis scribere non cessat, omili stylo scribit, & perspicue scribit. In alia Epistola eiusdem Lilijs his eximius laudatur Viddonius. Alio nequē Visdominus missis suis sapientibus Campis, plurimū Mercurio tollit, ne vagus erret, &c. Commentaria habuit etiam in suis Septem Tragedias, quæ manuscriptæ apud me reſervantur. Hunc virum extasse habemus circa annos 1340.*

Diei clausit extremam pia morte elapso nuper anno 1697. die 19. Nouebris Ill. Comes ANTONIVS PIPPVS CRISPVS Ioann. M. Filius, qui in primo iuuentutis flore seculari plectro secularia stromata canens, lyram postmodum retractauit, eamque Christi Crucifixi Imagini, quæ in Diui Lucæ Suburbana Ecclesia seruator, consecrauit. Multa extant poetica edita opera diffusè, sed præcipuè leguntur Ode duæ, & sunt, *La Na-*

ut Sagra Vittoria. & Ratumamento Poetico della Senata di Chri-
sto, &c.

ANTONII TASSINI Nihil adhuc mihi oculis fons actus,
Portæ tamen Nomine collaudatur a Ludouico Pætorio in eius
operibus.

AVGVSTINVM etiam MUSTIVM in eodem Dialogo
habemus non insuauem fuisse Poetam. Vnde Lilius plus que-
dam *Epigrammata* arguta quæ amatores suos, habuerunt, proque
sic cecinit.

Sed nequæ cui paruo est virtus in corpore, maior

Mustius obsequijs intentus, Principis usque, &c.

Fidelissima habuit cū Torquato Tasso comæcia dum ille in Hosp.
S. Annæ (cui præfectus tunc erat Augustinus) degebat, legimus
quæ in laudem Mustij varia carmina in operibus Torquati, Ci-
neres quoque celeberrimi Nostri Ludouici Arcofii ab oblitio-
nis iniuria primo traxit, 1572, nobilique tumulo ac Elogio de-
corauit in Delubro Dni Benedicti, non alieno ære quam proprio.
Ex quo in eodem tunc plurimum tanti Cuius amorem dignificare
facilime possumus.

Eximius fuit utraq; Iyra Poeta BERNARDINVS BA-
RUFFALDVS I. V. D. quem in publicis Edictis, ac San-
ctionibus Serenissimi Alphonsi Secundi Duci Ferrariæ Cancellarij
Ducalis nomine abscriptum videmus. Eius *Musa* parua
legimus *Il Pastor Amoro* Ferrariæ excussam anno 1563. Præter
hanc Canticem varia carmina facillè extant in Opido Centi, a
quò, vt notat Ioseph Maria Dahnius in suis Opidi compen-
dio hist. f. 38. Hac familia originem duxit, litteris, armisq;
celebris floruit.

BAPTISTA PANETTUS, Carmelita, non minus Theo-
logia, quam Poesi præclarissimus. Vana varijs temporibus
opera poetica euulgauit, inter quæ, vidisse varia *Epigramma-
ta* memini. Quod etiam assert Superbus si 43. Sepultus est Fer-
rariæ in Ecclesia Dni Pauli anno 1510. februario mæse eius
æui anno.

In

In Vita Ludovici Cati celebris I.C. a Bonaventura Angelo conscripta, & edita Ferrariæ anno 1554. leguntur varia carmina BARTHOLOMEI MARTINELLI Ferrariensis arguta, & poetica amenitate referta, quæ eorum auctorem Poetam fuisse testantur.

BAPTISTA SARACCVS Poetica studia pallam fecit in aliquibus carminibus iunctis in Præudio, liber cuius cufusdam Ioannis Baptiste Bonacossi, in quorum carminum titulo vocatur ipse Saraccus Doctissimus Dominus Ducalis à Secretis, quod etiam in eius Numismate æreo confirmatur. Leguntur insuper eius varia carmina in operibus Hieronymi Falletti, circa 1570. diem suum obiit, honestoque funere in Ecclesia PP. Sanctæ Mariæ de Rosa sepultus est.

BARBARA CABALLETAM Vrline, seu Vrslinæ Filiâ, aliaque nostras Ferrarienses Musas laudant Arcostus, Boiardus, Guarinus Moronus, Talsus, & alij apud Libanorium t. 3. f. 52. Unde cum alijs hic adnotare Istam statui, Varia scripsit sed quæ typis consignata legimus diffusæ sunt *Madrigali, Canzonæ, & Sonetti varij*. Quicquid eius Cineses in Ecclesiâ PP. Theatinorum Ferrariæ, ut notat Andreas Borlettis in supplemento ad Guarinum f. 33.

BONVS Poeta quidam lyricus Borsio Duci nostro familiaris Ferrariensis nomine honoratur à F. Leandro Alberti in descriptione Italiae f. mibi 285. Huius Boni nihil usquam perlegi, nullumque alium de eo scribentem præmanibus habui. Sed Illius Historici celeberrimi incorrupta fides, viget, ut eum hic libenter adscribam.

BARTOLOMEVS FERRINVS, à Lilio commendatus ob pollitos ac terfos versiculos, tum latinos, tum italicos quos pangebatur. Ipse quoque legi varia eius carmina, Etrusca edita in Collecta carminum variorum Poetarum à Ludouico Deminico publicata. Fuit ab epistolis duorum Principum Alph. & Herc. Esten. qui, ut supranotatus Lilius notat, ob eius fidem, integritatem, prudentiam, ac taciturnitatem.

& in negotijs gerendis dexteritatem multò maiora erga eum animo conceperant, morte præreptus fuit anno 1545. agens trigefimum octauum annum, vt ex funebri oratione conflat.

BONAVENTURA PISTOPHILVS inter mediocres Poetas à Lilio reponitur, vt potè verſatus cum Tito, ac Hercule Strozza, duo illa Poëſis latinæ ſydera, ſed potior Bonaventuræ gloria fuit in conſciendis epiftolis, legitur tamen huius viri *la Paſſione di Chriſto in terra Rima*. Senex ſeptuagenarius lumina clauſit.

BARTOLOMEVS RICCIUS, poetica monumenta poſteris reliquit, quæ in tomo 2. Card. Bembi numerantur. Naturæ legibus ſatiſfecit anno 1569. alia opera quoquè elaborauit quæ à Libanorio t. 3. enumerantur.

BERNARDINVS de COSTABILIBVS ſæpè laudatur in operibus Ludouici Pietrotij Poëtæ Ferrarienſis, & Poëtæ nomine appellatur, nullum tamen aliud habeo huius Viri teſtimonium.

BARTOLOMEI PROSPERI ſecundiffimus ſtylus multa peperit, præpè tamen nulla leguntur, Poëtæ tamen nomine vocatur à Cinthio Giraldo in Hercule ſalutato tenente

..... *Proſper*

„ *Scandit ouans Biagi qui ceſſa cacumina montis.*

„ *Dignaque muſæo meditatur carmina Vate.*

Vixebat circa annos quos de Cinthio diximus.

CHRISTOPHORVM CONSTANTINVM Ferrarienſem ſubſcriptum lego in aliquibus carminibus in Ludouici Cattilæ vita appoſitis, in quibus frâſis dulcedo per maximè elucet.

CAROLI MAPHEI, noſtri Conciuiſ perlegi librũ ad Sereniſſimum inuictiſſimumquè Imperatorem, Romanorumquè Regem, de Captura claſſis Venetæ miſſe in Ferrariam.

CÆSAR CREMONINVS à Gento, opido Ferrarienſi, non Mutinenſi, vt Imperialis in Muſco ſcribit natus, floruit, vbiquè nominis maiestate præfulgens, Patavij Lector celebris, & Philoſophus inſignis. Poeticis etiã delectationibus ſcatuit, & legimus, *Chlorindo*, *Valerio Poema*. *Amita*, *Clori Fan*.

C

Paſt.

Post. anno funestissimo pestis 1630. eum dira mors surripuit octuagenarium in Vrbe Patauina vt loquitur Imperial. in Mul.

CLAVDIVS quoque FINVS in funere Hippolitę Estensis flebile carmen edidit vario Versuum Ritano, & modulatione.

CLAVDIVS SIMON I.V.D. Comaclensis origine à Libanorio Poetæ nomine insignitur, cuius innixus fidei hunc inter alios ad scribo circa annum 1670. Vita functus est.

CAROLI quoque STROZZÆ Comititis in Pręfatione Orationis eiusdā Guidubaldi Bonarelli leguntur carmina etrusca, & facili facundia confecta, Vixisse hunc scimus annos circa 1600.

CAROLVS MAGNANINVS Sępę Musarū Lymphas potus p̄fuit edidit Poeticos fructus, in Eulogiorum miscella. P. Ludouico Antinorio efformata anno 1640.

CÆSAREM MORVM notat Lilius in toties recitato opusculo, tām prosa, tām Versu gratum adeo fuisse vt Iuuenis publicę, vel orando, vel perlegendo libenter audiretur.

Non incelebris Poeta fuit CVRIVS LANCILLOTTVS PASIVS Rhetor, & Grammaticus insignis qui Patauij Lector longo tempore extitit circa annos 1510. Leguntur huius viri varia carmina latina Heroico Plectro efformata.

Fuit & DANIEL FINVS non insulsus omnino Poeta, qui complurima scripsit, sed extant pauca. Libanorius t. 3. fol. 94. scribens de Fino Fini Danielis Patre asserit legi Danielis huius, Elegias Varias, nescio an impressas in quorū altera est quedam recondita de Fino eius Patre notitia 1500.

Non mediocri excellentiæ fuit DIONISIJ SCVTELLARIJ M. D. Mula, quę sępę plectrum sumpsit ac suauiter cecinit, sed ætate cantuque fessus defecit anno 1679.

Extat apud me quedam Tragedia Sacra soluto carmine Italicę inscripta, *Abramo ebe sacrificia Isaco* 1611. cuius autor fuit P. DOMINICVS DE VECCHIS Ordinis Prędicatorum, cuius autoris aliud perlustrasse non recordeor.

ENRIJ BENTIVOLI Junioris, varia manuscripta in Amicis mei manibus recondita perlegere potui, quę, eius autorem

sua-

suauissima dulcedine refertum fuisse ostendant Florebat circa
1620.

In Oratione quadam de diui Caroli laudibus, per Canonicum Gaspar. de Leualorijs texta anno 1610. legi, & perlegi sonolos aliquos FRANCISCI ANGVSCIOLI Ferrariensis nostri Virtute, & generis splendore clarissimi, ibiquè extant alia carmina Reuerendi Domini FRANCISCI VENERIJ, pietate, & doctrina notissimi qui etiam tractatum de monialibus edidit anno, 1656. Itemquè legi possunt eodem libro versus varij FRANCISCI MARTINELLI I.V.D. præstantissimi.

FEDERICVS MIROGLIVS Comes Musis placuit, & eius Poetici fructus, eius facundia specimen, apparent in Encomijs P. Ludouici Antinorij celeberrimi concionatoris olim Ferrariæ anno 1648.

FRANCISCVM GVITIVM Poetam non minoris notæ fatentur eius varia carmina, quorum siqua leguntur in Præfatione libri de Peste editi à celeberrimo nostro Parolino Medico anno 1630.

Multa scripsit FRANCISCVS ALVMNVS, verè Musarum Alumnus, & Poetico, & Oratorio stylo, quorum prima difusa, & dispersa legimus, eiusquè artis fundamentum deduci potest, cum de plurimis, & quidem primioribus Poetis, eius verè doctum extet Iudicium, apud varios, huius auctoris sit mentio, inter quos enitent, Libanorus, Superbus, Gaddus, Guarinus, & Ghellinus. Septuagesimo eius vitæ anno obiit 1560. anno circitor, & eius cineres Ferrariæ in Ecclesia sanctæ Mariæ de Rosa conduntur, sed eius monumentum non visitur.

FLORIVS TORVS Laurea insignitus, poetici studij professor, multa lyricè cecinit, & impressit, scilicet *Le grida di Gerere*, *Ode in laudibus Alexandri VII.* sonulumquè vnum viuenti Leopoldo augustissimo Imperatori missum, à quò ut ait Libanorus, aureum monile pro grati animi argumento reportauit. Moriens tandem Mantuæ Virtutibus quas con-

luerat desiderium reliquit, sepultus fuit in Templo PP. Theatrinorum in eadem Mantuæ Ciuitate.

FABRICII SARACENI non nulla carmina etrusca leguntur in libro *Tempio della D: Gioanna d' Aragona* excussum anno 1555. pagina 224.

Varia Poetica scripta reliquit typis publicanda post eius obitum quod accidit 1638. FRANCISCVS LIBANORIUS; ut meminit Abbas Libanorius t. 3. f. 100. nihil tamen huius Viri excussum adhuc videre potuimus.

FRANCISCI BOVII, Græca lingua maxime celebris extant apud me varia antiqua manuscripta carmina græca, & latina, à quibus eius magis procliue Græcis quam latinis versibus genium apertissime patet.

FLAVIVM ANTONIVM GIRALDVm coties à Lilio in dialogo de Poetis recordatum per maximè in soluta Oratione, & carminibus potuisse asserit Paulus Sacratius in Epistolarum Vol. primo fr 369, & in eisdem voluminis preliminaribus legitur Ode eiusdem Flauij non insauis, sic iniciata.

„ *Quis hoc Bratum ter quaterque seculum &c.*

è vita migravit circa annum 1585.

FRANCISCI TASSONI MARCH. In publici Torneij Procmio ad se varia eius carmina testatus fuit mihi cordialissimus, & fide dignus Amicus; quo tamen tempore floruerit non quaesui.

Maximè in Poesi Versatus FRANCISCVS SEVERVS Argentanus adducitur à Lilio ibidem f. 108.

Legi olim in præuijs encomijs cuiusdam libri de Laudibus Hære. II. per Jo. Baptistam Bonacostum elucubrati varia carmina GABRIELIS AREOSTI Ludonici fratris, de quo notat præfatus Lilius f. 107. suapte natura ac ingenio ad poeticam laudem fuisse; cuius varia carmina varij generis, & poemata nonnulla leguntur m. m. s. s. Illi ingeniū disponendi & inueniendi nō defuisse asserabant coetanei eius. Jo: Baptista Pigna quoque in libro inscripto Romanzi, hunc Gabriellem Statij Imitatorem acerrimum celebrat f. 72. *Scolasticum*, Lud. Comædiam suis versibus quoque compleuit.

GAL-

GALLEATIVS ESTENSIS TASSONVS, in Cinthij Giraldi Herculeſalutato, cognominatus fuit Aonidumque Decus, ex quo erui poteſt Poetam, & quidem alicuius Fame fuiſſe.

GABRIEL BARTOLVS Eremitanus Diui Auguſtini pijs incumbens carminibus, & altiores deſcens tubas, Opus plum edidit carminibus compactum, Inſcriptumque *Armonia Spirituall*. Verùm enim verò dum alia typis exponenda parabat Ferrarię occubuit anno 1673.

HIERONYMI BOVII Sacrę Theol. D. & Canonici exant carmina in Colecta Nuptiali prò Marco Pio, &c. alibi etiam legi eius varia latina carmina in cuiuſdam Magnatis Obitu, quę omnia eum non infimi gradus Poetam fuiſſe demonſtrant. Scribebat circà annos 1590. Huius viri meminit Superbus, in Apparatu Illuſtrium Virorum f. 20. Obijt 1596.

HIONVPHRIVS ZARABINVS, ſubſecundarias impendens horas Poeticis exercitijs litterarię Reipublicę exhibuit *Rimarum tomos duos* 1578.

HIPPOLYTHI DE ROBERTIS ſacra italica carmina apparent in Oratione de Diuo Carolo exarata per Canonicum Gaſparum Leualorium anno 1610.

HERCVLIS alterius BONACOSSÆ antiquioris illo de qua in prima Claſſe tractauimus librum *Carminum, variorum* italicę prælo mandauit anno Chriſti 1545.

Carmina nonnulla Equitis HERCVLIS CATI leguntur in præcedentibus cuidam Orationi Guidubaldi Bonarelli in huius ſeculifexordijs edita prò Intrepidorum Academię erectione.

Poeſi aliquandò deditus fuit notiſſimus Ferrarienſis noſter F. HIERONYMVVS SAVONAROLLA Ord. Pred., & huius decorationis indicium deſumo à Poeticis opusculis eius, quę variè diſuſa leguntur, & præcipuè in libello meditationum ineſt Eius *Canto italica*, ſolita iplius inuenchendi arte reſerta, ſic inchoans,

Quando il ſoauo, e mio ſido conſorto

Per la pietà de la mia ſtanca vita, Or,

& alibi alia sic notata *Omnipotente Dio,*

Tu fai quel che bisogna al mio lavoro, &c.

Circa hunc virum lege Libanorium qui plurimos t. 3. f. 162. Huius Viri vitæ scriptores adnotat, & indicat. Animam Conditori suo reddidit anno salutis 1498. quarantesimo sexto eius vitæ anno Florentiæ. Eius obitus Historia centum libris enarratur, ideoque oportune silentij sub tenebris, transeo ad

HIERONYMVM LIBANORIVM litterarum amantissimum, & in Poesi versatum, vnde à Ioanne Baptista Cato vocatur Musis benemeritus, Huius tamen Conciuis nostri, qui circa annum 1530. viuere desijt nihil adhuc perlegi.

HERCVLEM VARANVM DE CAMERINO Poetico, & faceto modo potuisse videmus in Collecta Poetarum huius generis scilicet Bernij Caporalis, &c. & aliorum f. 198. vbi leguntur eius Sonulirè eferente Libanorio p. 3. f. 48. Verum enim verò ipse vnum vel alterum legi, & eos eroicos non facetos inueni

HERCVLIS CABALLETTI leguntur varia in libello pro Nuprijs Marci Pij, & Cleliæ Farnesiæ, in quarto tomo etiam operum Torquati Tassi leguntur varia huius Herculis, quem vixisse temporibus Torquati scilicet 1580. fateri conuenit.

Musa lucundissima HIPPOLYTHI GILIOLI hic est enumeranda, plures enim eius Poetici fructus apparent ante Orationem Guidubaldi Bonarelli pro Intrepidorum Academia. Obijt ætate grauis anno 1610.

HORATIVS DE AREOSTIS, celeberrimus Ludouici Nepos, & facultatum non minus quam virtutis hæres. Musarum in Lyceò nutritus, meruit Ludouici Echum appellari. Extant huius viri *Madrigali, Sonetti, Canzoni, Ottave, Epigrammata, &c.* & vltimò *Argumenta* ad Orlandum Furentem Ludouici Aui, ac ad Hierosolymam Liberatam Torquati Tassi, quæ omnia eius suauitatem ostentant. In scenis quoque lusit comædijs varijs, quæ iocis, & facetijs scatent, quarum vna est. *La Strega*. Meruit, in eius ocafus, armonica Echo laudari à Costantino

Pro-

Prospero Poeta celebri. Senio non confectus, functus est vita anno 1597. immaturo vitę eius anno 38. & in Ecclesia S. Georgij extra Vibem tumulatus est.

In Vita Ludouici Cati per Bouauenturam de Angelis conscriptam inter alios Poetas, suam ostentat suauitatem.

HIPPOLYTUS ORIVS nescio quot carminibus. In miscellanea quoque Italica insunt alia difusa.

HIPPOLYTHI VSDOMINI plura apparent Poetica Opera, & præcipuè in preludio ad librum inscriptum Torneo à piedi, &c. Hunc vnum ex optimis eius ætatis, quæ fuit circa 1660. Academicis fuisse coætanei eius testabantur.

De Illustri NASELLORVM Familia præter supra adnotatam Antoniam, florere Poeticis in facultatibus eius sorores HIPPOLYTHA, & HIERONYMA, quorum scripta desiderantur, Heredum enim incuria deperdita sunt. In Diui Leonardi Ecclesia conditæ fuere; ac longo earum virtutum Eulogio condecorantur, referente Guarino f. 190. in cuius calce hæc leguntur carmina.

Viderat alma Venus ternas cecidisse Sorores

Namquid, ait, Charites tres cecidere mea?

Cui Pallas, maior iactura est in tribus istis,

Musas, & Charites tres cecidisse puta.

Sæpius Musis oblectatus est Iunior Marchio HERCVLES TROTTVS. Plurima ideoque publici iuris fecit Poetica scripta, quæ aut apud solertissimos eius Natos, aut litteratorum per eruditas manus transferuntur.

Non minus maxima in dominando prudentia, & solertissima vigilantia populi in regendis, præclarus fuit, quam scientiis amenioribus nunquam reticendus HERCVLES ESTENSIS Ferrarię Dux Quartus; cuius Aula, Musarum Diuersorium fuisse notant illius æui scriptores. Lilius quoque Giralduus in Dialog. de Poet. S. T. Hunc virum, ait, ab ipsa pænè infantia carmina scripsisse, sed cura dominandi deflexum aliquandiū fuisse, non nunquam tamen priuato Otio Musarum

CLASSIS

dulcedine attractum fuisse constat. Cuius Viri splendidissimi nomine hanc meam dissertationem exornare magnopere gaudeo. Etate grauis anno à redempto orbe 1759. viuere desijt maximo Cuius in luctu.

Græcis, latinisque litteris, & Poesi instructum fuisse HERCVLEM TROTTVM Alphonfi Filium refert quoque Lilius ibidem, vnâ cum HIERONYMO CASTELLO, cui (vt scribentis Giraldi præcis vtar verbis) tam acris censura fuit, vt moriens testamento cauerit, nè Filij Posterique, sua ederent, eius tamen furtim sublata Opera legisso, Giraldus, ait, quæ non sinè Venere condita esse videbantur. In carminibus quoque Ludouici Pictorij permaximè Hieronymus. Iste Poetæ nomine honoratur.

Reuerendus SANCTES PASTIVS Colecta Poesi n. plusquàm semel edita ab eo in diuersorum nuptijs, semper condecorauit carminibus IOANNIS MARIÆ GVICCIARDI de Bagnacavallo, tantum abest, vt huius Poetæ stylus serperet, & mediocris saltem plausus honore non elucesceret.

IOANNES MARIA DRAPERIVS L. V. D. in Episcopatu Ferrariæ Vicarius Generalis, Epigrammata multa composuit, quorum vnum, ni fallor, vel alterum legi potest in toties notato Opusculo Joannis Baptistæ Bonacorsæ, non prætermittens varia alia carmina inibi prælo exarata JACOBI CAGNACINI L. V. D. ac IACOBI NOVARRII Ducalis Cancellarij.

JOANNIS VILLÆ Marchionis legi Olim varias Poeticas stucubrationes, pro P. Ludouico Antinorio celebri Concionatore, ac in calce cuiusdam Opusculi Francisci Bernij Comitiss, vnde colligi potest huius viri litteraria nobilitas sanguinis splendori consociata. Morbo tandem affectus ac senectute sui desiderium reliquit anno 1686.

IOANNES BAPTISTA ROSSELLVS Comes typis publicauit pijs carminibus Oratorium vnum inscriptum *La Tromba della Divina Misericordia* 1676. & alia mm. SS. reliquit.

IA.

*Ioannes Fracastorius Ferris.
Ioannes An.
D. 1759.
Lus.*

IACOBVS VITALIVS quidam rudis, & impollito carmine tradidit tamen varia, interque elucet, *la Caduta d' Ario*, & *l'Innamorati Spirituali*. Vixit anno 1655.

IOANNES BAPTISTA GENNARVS Centenis gaude in igratu in hanc nostram, Vrbem a Felicio Recor, PP. Clemente Octauo anno 1598. facto; in cuiusque transitu per Opidum Centi, varias occasus, non omnino sperandas.

IOSEPHI MARIAE MYZZARELLI Ord. Capuccin. habetur carmina italica in eius oratione edita anno 1644. in Obitu Caesaris Eftenfis Marini Ducis.

IOANNIS IACOBI VISDOMINI, ac **IVLII RECALCHI** legenda extant multa Poetica encomia Guidubaldo Bonarello efformata. Obijt alter. 1645.

In Tomo Secundo Operum eximij Cardinalis Petri Bembi Veneti. f. 205. Guis Ferrariensis nomine appellatur **IACOBVS SADOLETTVS** Vir in iuris prudentia, ac Poesi celeberrimus, ibique f. 30. leguntur eius varia, & quidem Eroica carmina latinometrice parata.

IOANNIS MYZZARELLI varij versus italici locum habent in oleis acampium, a Lud. Dominico efformata, in qua ut potè omni arte repleti maximè elucet.

IOANNES BAPTISTA SARACCVS Junior multa inseruit carmina in nuptialibus Encomijs Caroli Giesualdi, ac Elconore Eftenfis 1544.

In Scenarum tabula Libanorio t. 3. f. 162. **IO. BAPTISTA CATVS**, qui, pro referente, plurimum Poetica arte caluit, & præter alia legitur Epigramma in laudem cuiusdam Libanorij insertum in processu quodam, ab eo ibidem adnotato.

IULIVS PIGANTVS Canonicus Ferrariensis legenda exhibuit multa, & varia Epigrammata inclusa in quodam Opusculo Bonauenturae de Angelis Ferrariensis, ex quibus satis eius Styli specimen habetur.

Varia leguntur publicis oculis exhibita Epigrammata, & Poemata **IACOBI EMILIANI** celebris L. Consulti, si credimus

mus

42
mus Libanorio t. 3. f. 112. Et vita decessit anno 1549. ac postea
legalia edidit.

Satis Poeticæ facundie specimen habes JOANNIS BASCARINI M.D., cum eius suavia Poetica scripta legerim, quorum nonnulla typis elluccent in Ferraria triumphante D. Alcanij Pij de Sabaudia.

JVLII SIGNI publicata fuere olim carmina, & plurima in Vol. 3. Epistolarum Pauli Sacratæ Canonici Ferr. & alibi circa annum 1580.

Poetis hoc seculo sepe illustravit JVLIVS GÆSAR BLANCVS Ceperialis, sed tunc Opus coronauit quando Remp. Poeticam Pastora illa fabula ditauit, quæ appellatur *Trionfo d'Arcadia*.

IOANNES MARCHESINVS, varios, & quidem oblectantes versus in Corona Epitallamica in Nuptijs Marci Pij, & cuiusdam Farnesii publicauit.

IOANNEM AVRISPAM licet Siculæ origine, tamen eo quia ab infantia Ferrariæ sedem habuerit, hinc nomen. Hunc Poetæ sacrum fuisse ac Duci Borzio familiarē narrat Leander Albertus in Italia descript. f. mihi 189. & (quod magis reconditum est) Lilius G. Giraldus in eius Dialogo de Poetis sui temporis f. 23. refert, ab hoc Aurispa originem traxisse Ferrariensem Stirpem Cistarellam, de qua varij autores tractant, & quæ multas ob causas claruit, nunc verò extincta est. Hoc tamen, nescio quò titulo fletur, immò in contrarium adducitur, à Maresta nostro celeberrimo Historico, qui de hac familia scribens in Theat. Gen. t. 3. f. 106. aliam assignat antiquiorem originem sed minus credibilem.

IOANNIS BAPTISTÆ ESTENSIS TASSONI carmina Italica extant in Æneonij P. Ludouici Antiporij anno 1640.

JACOBVS ACBIOLVS Petri Antonij Filius Poeticæ artis sequax vocatur à Lilio locis citatis, ubi appellatur parvus, & maxime ferax suorum carminum. Ibidem etiam JOANNES RONCAGHALLVS celeberrimus Juris peritus, ac huius nomi-

minis postremus Poësi excellens apparet, & vixisse scimus circa annos 1550.

LEONELLVS ESTENSIS Ferrariæ Marchio, mirabili prudentia insignis, cuius dñmno mirificè floruit hæc nostra Respublica. Scribente Superbo f. 94. valde Musarum laudatus fuit, & non solum Poetas dulci hospitalitate fouebat, sed ipse Poetico spiritu feruens carmina emisit, ac publicauit, quorum memoria obsoleta est temporis antiquitate. Improbæ ac intempestiua egritudo tantum virum abstulit anno 1552. in Belriguardi Pallatio augustissimo, in quo tot connumerantur cellulae quod dies annum integrum constituunt. Eius sepel cadauer celebri pompa in Ecclesia Angelorū tumulum obtinuit.

LVDOVICVS SARDVS adnomen Guarini f. 209. Poeta fuit, non reiiciendus. Eius Epitaphium in Diu. Francisci Ecclesia de eo testatur Musarum decus fuisse Eius. *varia. Carmina. Emblemataque* manuscripta extabāt apud dictum Guarinum, vt lego in Manuscriptis huius Viri, quæ apud Amicum meum honorificè seruantur. Excessit è vita 3. Idus Julij anni 1445.

LVDOVICVS GIRALDVS annorum 20. dolescens Syrenorum Olim Academiae Princeps, Domi Eruditissimi Jacobi Emiliani, de quo supra tractauimus, sibi ipsi morienti (tanquam Cygnus morte imminente) Epitaphium conscripsit, quod à Superbo f. 99. hoc fuisse adducitur.

Ludouicus erat nomen, Giralda propago

Lustra quaterna atas, mors violenta fuit.

Stirps mea degenerem non me tulit, alta parabant

Edere, & in medio, Parca recidit opus.

Mandauit extrema in tumulo mea Carmina figi

Parua mei hæc extant et monumenta, Vale.

Orationem quoque Elegantissimam edidit, ac lumina clausit circa annos 1580.

Plurima poetica scripta LVDOVICI II. AREOSTI reliquit temporis edacitas. Hæc perlegere impedimur, scimus tamen satis celebrem fuisse Poetam, vt habemus à Familijs Jb.

lu.

Iustitibus, Andreæ Borsetti f. 24. & apud alios testimonium non deest.

LVDOVICVS BONACCIOLVS Medicus Egregius, de quo tū Excellētissime Lanzoni in tuis Iatrophysicis Ferr. tam pollicē loqueris. Sæpē Musas familiares habuit, & præcipuē caluit in Carminum improbia textura, Vndē tantam meruit ab Estensibus Laudem, ob eleuatū illud Disticon, in Jurgijs inter Ferragutū, & Herculem Principem Estensem, compactū, quod est:

Fueras ille alim, hunc vincunt Herculis arma

Promia victum habes, victor uterque fuit.

Afferat hoc à Ginthio Giraldo in Libro *Disorso intorno à quello che si habbiamo à Gioiue Nobile*, &c. f. 64. Laurea condecoratū eundem Ginthium, & senagendarius migravit ad Superos, vetus Virtutis nobilitatem adeptus.

LVDOVICVS ANDREOLVS multa conscripsit ac edidit per impressiones publicas, varijs sup̄is dignitatibus, ut Libanorius ait f. 30 f. 102 Legitur Oratorium *Il Trionfo di Fede*.

LVDOVICVS GARBO de quo loquitur Giraldu sup̄scitato Opusculo f. 106. insignem gloriam suo tempore adeptum fuisse. Floruit enim Leonello, & Borasio Principibus Ferratis, cum protegentibus. Enulgauiquē Opera, & soluta, & ligata Oratione, quæ dispersa leguntur, florida tamen sunt, & tanta quæ si collecta fuissent maximæ molis volumen efformarent, ut Libanorius f. 100. asserit. Senex animam cælo reddidit circā annum 1460.

De LANFRANCO GYPSIO Eugensi qui extinctus fuit anno 1550. & de LVDOVICO PARISETTO Regieni plura habere Potes circā eorum Pæcticam facundiam in Giraldu Opusculo toties adnotato. Ne mireris tamen Lector si sæpius hoc Auctore usus sum; scripsit enim iste de ijs quorum fermē à nullo alio sit mentio;

MAVRITIJ MORI leguntur *Epitaphium*, *Madrigalia* varia, & alia non nulla in nuptijs Federici Pici.

Plu-

Præfata extarent componimenta MICHAELIS LAMBERTJ nisi temporis adacitas ea labefactasset. Huius itaque Fortarientis fructus parui admodum leguntur, si tamen aliqua Poetica cupis in toties memorato Opusculo I. Bapt. Bonacossi videlicet poetæ cum varijs Carminibus eruditi viri NASCIMBENI de NASCIMBENIS valde elegancia Poetica refertis. E BECCARIORVM Familia plures exierunt Poetæ, quos ante encomio collaudauimus. In hac ortum habuit NJCOLAVS egregius Poeta, à nemine Historicorum nostrorum recordatus, Medicinæ Professor fuit, & Poësis. Ita ait Alexander Salicinus in subiectis Poeticis f. 90.

Quanto vaglia è Beccari ingegno, & arte, &c.

& alibi: *Come attende Fulco, Antra al varco, &c.* Cui Beccarius respondet alijs carminibus, & quidam suauibus Alijs quoque plurimis in locis eius Poetica monumenta petuntur. Esorebat circa annos 1550.

NICOLAVM CONTHVGVM Poetam, omni Poësis genere instructam laudat Superbus f. 117.

Oratorem celeberrimum, atque excellentem Poetam, NICOLAM PANNICCIATVM Libanorius t. 3. f. 114. preconizat, cuius meminit etiam Lilius in supra citatis Dialogis. Ego quæque eius varia Poetica manuscripta possideo.

NICOLAI BENDEDEJ carmina ipse Gualdus fatetur maxima attentione perlegisse, eo quia suam dulcedine effudit condita.

ODJ de CANALIVM Nobili Stirpe Poetica scripta tempus consumpsisse refert Libanor. t. 3. f. 115. quæ, ut ipse ait, plurima erant, & pulcherima.

OCTAVIVS MAGNANIVS Philosophia Doctor, ac scientia, morumque suauitate celebris. Eruditioni sacro profanæ incubuit, ediditque varias huius scientiæ fructus. Dni nostræ Academiæ Intrepidorum sedit à Secretis, & varia varijs in locis diffusa Poetico stylo enulgauit. Tu quoque Doctissime Lanzone, eius Postillas, ac quidem acutissimas habes Tor-

Quati maiori Poemati annexas, quæ eius Poeticam artem latissimè ostendunt. Mortalitem expleuit dùm Huius nostræ Communitatis à Secretis præsideret vertente anno 1652. die 18. Februarij.

OLYMPIA MORATA Puella supra sexum ingeniosa, latinis, & græcis litteris erudita, Nupta fuit Grunthero, & improuisatrix subtilissima fuit, varia Poeticè scripsit, quæ manuscripta deperduntur, eius tamen memoriam habemus in Giraldo, f. 106. ac in Epistolis Gasparis Sardi f. 52.

ORPHEI MAGNI Poetæ non vulgaris venæ librum carminum M. S. perlegi cui titulus est, *Carminum rudiores Primitiæ*. In hoc elucet Homæri Odyssæ liber primus Exametro carmine reformatus, ac etiam leguntur, argumenta eodem carmine efformata in libris omnes Metamorf. Quid. vna cum varijs Eglogis, Epigram. Seruatur in Museo Reuerendis. D. Can. Julij Cæsaris Grazini, Domini ac Amici mei peculiaris.

PAVLLVM CASTELLVM excellentem Poetam laudat Eq. Maresta, ac Duci Borasio carissimum, in Theat. Geneol. s. 3. fol. 82.

PARACINVM VISDOMINVM lepidis ac melifluis carminibus Auditis Academia nostra quæ carmina manuscripta leguntur in eundem salo cooptata.

PEREGRINVS MORETTVS Ferrariensis, Heroico carmine Genesiarum D. N. Jesu Christi dulcissimè exposuit 1572.

PAVLLI DE COSTABILIBVS, Nobilis Patricij leguntur plura typis data opera in fronte quorundam librorum, ut notat Libanorius t. 3. f. 223.

PROSPER PASETTI, quem grauem, ac prudentem Giraldu appellat, ac etiam PEREGRINI BARBERII leguntur Carmina in fronte Opusculi Jo. Baptistæ Bonacolsi, de Laudib. Herc. Estensis.

PAVLLI de antiqua, ac illustri CONTHVGORVM Familia, Musistarum, facundiarum, ac dulcedinem suam expressit versibus, quorum aliqui Italico metro insunt in fronte cuiusdam dialogi de Terræmotu per Hieronymum Sorbellum editi.

PE-

PEREGRINVS RICCARDVS Cathedralis nostræ Canonicus exemplarissimus, qui diu Decani honore functus est. Multa inseruit carmina in quibusdam octauis à Hieronymo Gattophilo æditis anno 1588. in cuiusdam Dianæ laudem.

PETRVS ANTONIVS ACTIOLVS Iacobi Pater, Poeticis sæpe incubuit laboribus ut refert Lilius f. 54.

SIGISMVNDVS FANTVS, Astrologicum edidit volumen inscriptum *Trionfo di Fortuna*, in quo plurima Italica carmina apparent, Astrologiam explicantia. Huius viri meminit Libanorius f. 172.

Reuerendus **SANCTES PASTIVS** in Collectaneis varijs carminibus ab eo efformatis, propria etiam inseruit, una cum **RENAIFICATI** Lud. filij in carminibus mollis, & inuis carminum Faagine. Ibidem etiam legere potes alios versus. **SILVIJ DE GOZIS** in quibus Poetica antichitas mirifice ellucet.

Præquam à Pastij Collecta oculos diueras lege, & perlege opuscula parua sed nitentia **SCIPIONIS BONACOSSÆ** Jo: Bapt. filij, & verum Poësis lumen miraberis, Huius familiæ Heroum mentionem faciunt Mareffa in Theat. Gen. fol. 209. Libanorius, ac Superbus varijs in locis, ac nouissime celebrimus, ac doctissimus Eques Prosper Mandosius Nobilis Romanus, quem propter elegantiam Doctrinæ, summamque Fidem, ac integritatem meritò, præstantissimum colo, in eius Theatro eruditissimo Medicorum Pontif. vbi de **JACOBO BONACOSSA** elegantissime loquitur f. 102. Obijt Scipio anno sal. 1598.

SIGISMVNDVS NIGRISOLVS Cathedralis nostræ Prepositus, ac Hieronymi Archiazri accuratissimi, & Poësis non parum amantis filius, nuperque nostræ Academiæ Secretarius, olim carmina audiebamus, Academicis in perorationibus, quæ ob eius orasum anno 1696. à Francisco Maria Fratrone degeneri seruantur.

Si in vnum redacta fuissent carmina **THIMOTEIBENDE**

DEF

DEI, maximè molis volumen efformarent, ut notat Libanorius t. 3. f. 237. Superbus f. 102. & Giraldus f. 32. qui cum Pailomusi cognomine appellat, Nobilis fuit Poeta ac suavis. Si de eo plura vellent cognoscere, legite Titi Strozze de eius vita, & moribus, ut benè longum sermonem ita Pulcherimum. Hunc quoque virum laudat Ludovicus noster in Furente cantu 32.

„ E Ttimothao, l'honor de Bendedei

„ Ambi faran dal' una, e l'altra riva

„ Fermar al suon de lor soani plettri

„ Il fume oue sudar gli antichi elettri.

Vivebat circa annos 1507.

THOMAM DE VECCHIS Poetam fuisse scio, ac appareet in eius diffusis operibus, insertis in Collecta supranotati de Passis.

THOMAS MELENCHINVS Apollini Astream coniunxit, legalem componens librum de Contractibus exámetro versu contextum, ac pentámetro, qui cum comentarijs cuiusdam Celeratis typis legitur, referente Libanorio.

VIRGINIVS AREOSTVS tanta familiae sequellam duxit, & leguntur eius Sonuli in Operibus Salicini.

VINGENTIVS RONDINELLVS Lugenis, quantæ mentis esset, videre est in eius operibus quæ sunt *Epitalamium*, & varia carmina Italica in Nuptijs Marci Pij anno 1587. & alibi alia.

De Barbara Caballetta iam diximus, nunc ad VRSINAM siue VRSVLINAM eius Matrem transeamus. Mirificè hæc in carminibus pangendis claruit, & eius varia leguntur in Collecta pro Nuptijs Marci Pij, in quibus eius Ityli specimen elucet. Huic Poetridi dialogum suum de Poesi Etrusca, conscripsit Torquatus Tassus, ipsaque subtilissimè opposuit, ac arguit contra unam ex Amatorijs centum quinquaginta conclusionibus, à Torquato publice in Academia propugnatis, ac defensis, quæ ni fallor ut ex veteri memoria habeo fuit 21. Hæc etiam notat Donarellus in Conclusionibus, de officio nu-

ptæ

ptæ feminæ : Adiit postmodum meliores sedes anno 1592.
die 3. Mensis Iunij eiusquæ cineres in Divo Soc. Jesu Templo
reconduntur .

Sed iam huius secundæ Classis metam attingo , certior fa-
ctus plures , & quàm plurimos reticuisse quorum nulla mihi
(post longam investigationem) notitia peruenit , nullaquæ
eius scripta perlegi , nec perlecta fuisse intellexi . Ut tamen
nemo Poetarum nostrorum propriodefraudaretar encomio pro
certo habeas sedulò antiquas me euoluisse Paginas , ac omnia
ea opuscula , quæ serè nullius momenti existimantur perscru-
tasse . Præcipuè tamen . Liliū Greg. Giraldum . P. Anto-
nium Libanorium , ac P. Augustinum Superbum , omnesque
alios huius nostræ Urbis Historicos diligenti oculo examina-
ui , ne absquæ alicuius Scriptoris protectione infructuosè
loquerer .

Classis Secunda Finis .

D

CLAS

CLASSIS TERTIA

POETARVM VIVENTIVM

A D

Præclarissimum Virum, Dominum

IVLIVM CÆSAREM
GRAZZINVM

Juris Vtriusque Doctorem eximium, ac Ferrariensis Ecclesiæ Canonicum meritissimum, nec non Intrepidorum Academię à secretis accuratissimum.

D Vos nunc, ò suauissimi contemporanei Ferrarienses nostri reuertor, ad vos inquam, qui maiorum vestrorum passibus inherentes, gloriam, iam per illos consequamur adipiscimini, studentes non Aurum frondibus, sed vestri laboris sudore comas vestras perpetuo decore honorare.

„ Nam genus & proauos, & quę non fecimus ipsi

„ Vix ea nostra uero .....

Stultum enim est antiqua vigilantia, & splendore hodierni otij rubiginem illustrare. Vos omnes hic enucleare aggredior, qui poeticę amenitatis oblectamini studio, laudes vestras voluntariò retinens, ne vestri cordis inuiolata modestia garritu meo perturbetur.

Pri-

Primò exeat gloriosum CO: ANTONIJ ESTENSIS MVSTIJ Nomen, & huic tertix Classi initium scilicet auguret. Eques enim iste non tantum consilio, & armis, quam litteris prestans, se amantem Poësis demonstrat in dies, eiusque nobilissimi ingenij partus quotidie leguntur. In Florentina Furfurarium Academia locum habet, & quidem dignissimum, huius quoque nostræ Intrepidorum Academia Principatum obtinuit, cu us favore Musarum secula florere. Eius poeticis operibus quotidie nascentibus, & iam diffusè publicatis, lucem adire fortasse dabitur aliquandò.

Vos qui Marchionis ALOYSIJ BENTIVOLI in nostro Musarum lyceo suauissima carmina audistis, hic mihi, eius encomio verba suppeditate. Princeps olim nostræ Academiae dū esset varia elucubrauit carmina Italica, quæ iuxta authoris Nobilitatem, enitebant, nec quisquam me mendacij labem inculpare poterit, qui eius poetica fragmenta perlegerit.

Marchionis ANTONIJ TROTTI Cathed. Nostræ Archidiaconi, ac Ecclesiasticæ modestiæ Viri, suavis Musa honestos contenta gradus serio canit, & non nisi laudabilia conscribit. Edidit nuper oratorium cuius titulus est. *Mosè risorto dall' Acque*, & alia quoque quæ diffusè perleguntur; cum in Principem habuit nostra Academia, cuius regimine laudem consecutus est maximam.

AVGVSTINI PANIZZÆ lyram inter suauiores connumero, armonico enim carminum sono quæcumque pectora mulcet, magisque mulcebit, quando nascentibus quotidie versibus, comunis desiderij anxietatem implebit. Interim tamen legimus Oratorium hoc *Christo condannato alla morte dalla Giustizia, e dall' Amore*, & alia quæ tanti Viri nomen immortale reddent.

ANTONIUS FRANCISCUS RIGHETTUS J.V.D. Iuuentutis ardorem sæpe in Academia poetica laude expressit, nunc autem serijs Astræ disciplinis intentus per aliam viam gloriæ fastigium conscendit.

CLASSIS

P. AMBROSIVS AMBROSINVS Cl. Reg. Th. Vir sanè
viniacis spiritus, non inequali ordine orator grauiusquàm Poe-
ta artifi- osus ostenditur. Nunc tamen sacris innixus studijs,
ætati, ac Religioni conuenientibus per alios gradus ad glo-
riam sibi viam patefacit. Legendos tamen præstitit, Juueni-
les Iulus, & sunt hæc Oratoria *Il Giona*, & *la Pietà trionfante*,

Rei domesticæ studium ab alijs plerumquè liberalibus, ac
eruditis laboribus infortunatissimè diuertit. Stylus Poeticus
AVGVSTINI DONATI decursis annis Parnasum ditauit va-
rijs operibus Italicis, quæ sunt *Amore piaga ogni core Dram-
ma. Trionfo della Fede*, & alia. Nunc tamen stylum vertit,
& nos eius armonico cantu tristissimè priuat:

BORSVS BONACOSSA Comes, virtutis, generisquè splē-
dore Eques præclarissimus, Poeticè lusit publicando *L' Ala-
rico. Gli Amari alla moda. L' Aladario. Tributi dell' Eridano
&c.* ex quibus mentis eius armonica cohordinatio dignosci
potest, cuius lumine illustratur nostra Academia. Hic
ab Illustrissimo Pinamonte Natus est, scilicèt ab equestrium
ludorum decore, & Theatrorum splendore, cuius mente diri-
guntur nobilimè:

Eleuatissima laude dignum hic scribo Marchionem COR-
NELIVM BENTIVOLVM Intrepidorum Academiæ Colu-
men, ac nunc Principem, cuius Musa suauissimis lactata li-
quoribus, quotidie mirificè floret. Præter toties in nostra
Acad. & alibi perlecta carmina, ac præter Oratorium: *La Vi-
ta Trionfante della morte*, alia diffusè edidit, quorum Nobi-
litas, & Excelesia honorificè elucet.

Bononiæ, ac Ferrariæ Prognationem, ac quidem Nobilem
tenet Comes CORNELIVS DE PEPOLIS ideoque præ Vr-
bis meæ partè, eum, in nostrorum Poetarum numero adscri-
bam, varia enim eius Poetica Opuscula apparent, pluresquè
Italicæ Academiæ, eius elucubrationibus congressus suos con-
diunt, & condecorant.

Si quis in Poëticis studijs CAIETANVM VISO DOMINVM

ma-

maximè profectum non fuisse assereret, reus mendacij indigari posset. Adhuc enim, dum paucis oneraretur lustris, *Dramma* vnum, & quidem lepidum edidit inscriptum *Gli due Diogeni*, & quotidie eius seria ac ludicra perleguntur *Opuscula*.

FRANCISCVS SACRATVS Marchio, Musarum secutus armonicas semitas, præter alia vario, ac eius Adolescentiæ tempore publicata, nuper editum legendum præstitit *Orationum* in *Diuz Felicitæ* laudem. Pluries Principatus Intrepidorum sedem occupavit, & quidem meritiò. Maiora tamen expectamus dummodò longi. *Eui plenitudine* consoletur.

FRANCISCVS ROSSETTVS Marchio, in prudentia maximus, ac in Regiminibus laudabilis Parnasi Vias quandoquæ præsit, non sine maximæ suauitatis pretio. Eius varia *Drammata* leguntur scilicet *Il Vino*, *la Z. maglia*, &c. in cuius encomium licet hic mihi rescribere quæ de eo dignissimè refert Italicè P. Fulvius Frugonus in libro *Fastorum D. Francisci de Paula* f. 183. *Francesco Marchese Rossetti fiore de Cavalieri*, & *bono delle Muse fiorite delle quali è la peccchia soave*, &c.

Philosophiæ, ac Med. Doctor, ac Lector in Patria universitate Primarius **FRANCISCVS MARIA NIGRISOLIVS** insequitur, cuius Poetica opera in Notissia Academia sæpe audita sunt maxima cum Auctoris laude. Rei tamen Medicæ, & Philosophicæ nunc per maximè incumbit, ac nomen suum excellenter illustrat ut perennitèr vivat.

FRANCISCI SALMI Ph. & Med. D. non exigua eruditionis vii nomen speciosum, hic infero. Poetam quæ cum voce maximè latinis carminibus excellentem, in quibus eius candidissimi animi suauitas effluet. Legere potes huius viri plura, sed præcipuè *Elegiam* prencibilem, quæ Iosephum Renatum Imperialem S. R. E. Card. in Reditu ad Ferrariensium legationem, bellè, & doctè Salutat. Plura meditatatur quæ in eius felicissimæ memoriæ scrinio reconduntur.

FRANCISCVS quoque **FARRVS J.V.D.** non insuavis, immò iucundissimus in carminum textura, sæpè sè Poetam demonstrat in litteratorum congressibus.

Silentio indignum reor; nomen celebris Viri **GIBERTI FERRI Ph. & Med. D.** qui florente ætate Mularum studijs oblectatus est; Varia edidit, sed non in vnum collecta, inter quæ elucet *Cecinati Oratorium*, iuxta poeticum metrum exaratum.

IOSEPHI VARANI DE CAMERINO, consilio, prudentia, & scientia celeberrimi genium, nouit iam Serenissimi Mantuæ Ducis Aula, in qua eius Musæ fructus publicauit volumine collectos ac inscriptos *Diuertimenti Poetici*, quæ omnia cum tantum Virum maximè in Poesi posse demonstrant, latum in hi præbent aditum, ut eorum autorem dignissimè hic inserā.

IOSEPHVM ESTENSEM TASSONVM Marchionem sæpè audiuius, ac vidimus Musis familiarem, dum nostræ Acad. Principatum possidebat. Nunc tamen politicis intentus regimīnibus Regij Gubernator præsidet.

IOSEPHUS LANZONUS Phil. & Med. D. Amicus præcipuus, ac dominus meus semper colendus, quem Sacrarum Profanarumque Eruditionum doctrina adeò exornat, ut vel longinquis Regionibus clarescat. Per edita Medica, & erudita volumina in Curiosorum Germaniæ celebri Academia locum, & quidem meritissimum obtinet, ut fileam alios Italiæ litteratorum cætus quorum consortio aggregatur, sæpè etiā ingenij sui viuacitate Poeticis laboribus insudauit, vnde sæpè audiuius, ac legimus eius scripta Poetica quorum varia lucem per impressionem obtinent, & sunt *La passione di Christo Oratorio* præter alia difusa, ac per litteratorum manus euolantia.

JULIUM CÆSAREM GRAZINUM J.V.D. Canonicū, ac nostræ Academix a secretis, Musarum Alumnum testantur vasti eius ingenij opera quorum aliqua sunt hæc. *Il Ratto d'Europa. La Gioiura infantia di Scozia. Trionfo di Venere in Ida. Tributi di Parago per la Festa di S. Maurizio. S. Giorgio Tra-*

*Tragedia Spirituale, & S. Maurelio Oratorio, S. Contardo, La Fe-
de consolata*, penèq; infinita alia, & quidem scelestioris Venę,
& quę si in vnum colligi sortem obtinerent, maximum, & qui-
dem existimabile volumen efformarent, adeò enim in Poetica
facultate proficiscitur, vt euolare, non percurrere quodam-
modò dici possit, & cohetaneorum animos atrahat ad glorię
fastigium quod possidet.

JOSEPHUS CONTRIUS J. V. D. Poesis non parùm amans
plurima euulgauit. Hoc vnum Dramma tamen ipse perlegi
quod est *Agrippina in Baia*.

JACOBUS MINIUS J. V. D. ac Aduocatus, sæpe Musam,
dum primis frueretur annis in Academiam nostram introdu-
xit, ac suauiter cecinit.

Studiofissimi adolescentis, ac non exiguę expectationis,
JOSEPHI CHITO, vnanimis consodalis, ac amici mei can-
didissimi, nomen non in laudatum transeundum reputo, cum
iste tenera vsquę ab ætate carminum suauitate raperetur Poe-
ticis studijs adeò se tradidit, vt nunc inter suaves Poesis aman-
tes connumeretur. Vtinam tamen viam quã percurrit pro-
sequi statuat.

LIBORII BRIXIANI, Phil. & Med. Doctoris viuacissima
aliquando carmina in nostra Academia auscultauimus, à qui-
bus non exiguam laudem pertraxit.

LEOPOLDI ANTONINI Somaſchæ Cong. Cl. nomen ne-
sciam hic adscribam. Dum adhuc secularibus indueretur ve-
stibus Poeticę ludit, ac edidit *L'Immortalità trionfante Ora-
torio* nunc tamen Oratorijs elucubrationibus immixtus inter
eius Congregationis Sapientiores ellucet, & aliquando lyram
iucundissimè suscipit.

MARIVS CALCAGNINVS Marchio sæpe sæpius Musa-
rum suauitatem versibus imitatur, ac dulcissimo plectro se
Poesis amantissimum patefacit; quoties enim eius leguntur
Italica carmina, toties eius admiratur animi Nobilitas.

Nobis sæpè datum fuit in Academia nostra Nobilissima

Mu-

Mulæ versus auctore, ac mirari, fuit hæc MATJLDES BENTJ-
VOLAMarchionissa CALCAGNIJA, quæ sanguinis splen-
dori lumen litterarum adiunxit. Leguntur eius varia aromati-
ta manuscripta, dulcissima incunditate conspersa, quæ eius
animi innatam viuacitatem demonstrant.

MARCVM ANTONIVM ORLANDINVM Poetis ob-
lectantem demonstrant eius varia sæpius publicata carmina
italica. Vivat interim, & famam suam novis etiam elucu-
brationibus adaugeat.

Primis adolescentiæ temporibus, Poeticis ac Oratorijs in-
grembens Studijs MARCVS ANTONIVS FREGVLEVS I.
V.D.& Aduocatus, non exiguum sui spem disseminabat, nunc
tamen Astreæ Studio raptus, sibi maximam ad nominis Famam
eternam viam patefecit. Lyram suam tamen tradidit OCTA-
VIO Soc. Jesu eius Fratri qui eam dulcissimè pertractat, ac ani-
mos specioso carmine exilarat.

OCTAVIVS CAPELLVS Phil. & Med. Doctor, quo-
ties Poësim scriptis illustrat, toties splendidissimas effundit
gemmas. Legimus interim varia, inter quæ elucet *La Penna*
animata Ode. præter alia hinc inde diffusa, ac publicata.

PHILIPPVS MARCHIO ROSSETTVS Francisci Fi-
lius aliquando cum Musis colloquia suavissima ducit, ac itali-
co metro carmina texit, quæ sæpè in Academicis Cætibz au-
dimus.

PETRVS LEO MARCHIONVS I. V. D. & Aduoca-
tus insignis. Plura Poeticè ederet, quæ in eius adolescentiæ
florè elaboravit. Leguntamen disensionibus intentus, sibi
maximam ad eternæ Famæ monumentum comparandum viam
patefacit.

Talem etiam sibi aditum ad immortalitatem aperit Co-
mes RAYNALDVVS CATTVS, qui Poeticè sæpè ludit ac
varijs Dramatibus, insudat, & si fallor *Buridicem* annis cla-
pulis evulgavit.

SCIPIO SACRATVS, Francisci March. Filius, Poetica
arte

arte excellens, spè eius dulcedinem imperitus est, dum nostræ Academiæ Principatum occupabat, eumquæ prosequutum speramus ut eius Genitoris semitas elegantissimè percurrat. Vivat interim, & eius Venæ dulcedinem adaugeat Apollo.

Plures alios quoquæ, qui Poësis Studio oblectantur hic inserere deberem at cum adhuc tennes de ijs extent labores, eorumquæ nomen rarò inter Poetarum cætus illustretur, ac agnoscatur, eos inobseruato ordine supeditabo. Plura enim perscriberem si de JOANNIS ANTONIJ FILONI Med. D. & JOANNIS BAPTISTÆ BORTOLINI, ANTONII, ac FRANCISCI Fratris RECALCHI laudibus dicere vellem; plurima, si de BELISARIO VALERIANO L. V. D. IOANNE BAPTISTA RVPERELLA, ac de HIERONYMO RAVALLO disserere vellem, ac maxima hic adnotarem si CÆSARIS CHICOLI Nostræ Cathed. Eccl. Canonici, ac Rev. JOSEPHI BALEONII, nec non VINCENTII Comitæ BONDENI, vnà cum PETRI BELLENTANI, IO. BAPTISTÆ VERTVA Or. Car. speciosissimis nominibus hoc opus illustrarem; Nihil præfuturis Scriptoribus relinquere pertimerem; Satis tamen habeant, me eorum nomina minime laudè exornasse, ad enim maiora exprimenda encomia insufficientem me reputo. Labes tamè omnis quæ denigrâtur, tot Viri est, HIERONYMVM BARVFFALDVM, huius Opusculi auctorem hic enumerari; tē tamen admoneo Lector amicè, mē de longè Musarum salutare limina, ac graui meriti quæ passu ad visum Pindi perducit. De mē quo maiore dixeris optime dixeris si mea quæris plura sunt sed incompta. Habebis varia diffusa typis, mi meam de Diuo Baptista Coronam, ac de eodem Sancto Pastoralem cantum perlegere concedatur. Hæc sunt quæ de Poëtis collegi. Tu itaque Lector, amici partibus vtere, nec præstiqua huius Opusculi in curia totum hoc quale cumquæ sit Opusculum audeas labefactare.

F I N I S .

AD

Pagina 15. post Lineam 13.

NOn hic silêtio prætermitendum reputo id quod de DAN-
THE ALIGERIO tanti nominis Vate notat celeberrimus
ac omni fide meritissimus scriptor Lilius Greg. Giraldus in fine
Dial. 5. Hist. Poetarum ubi legimus. *Sed numquid vobis mistam
Florentinum Danthem Aligerium, quod vernacula Hetruscorum
lingua carmen suum condidit? neutiquam, sedque minus, quod cum ex
Ferrariensi nostra Familia originem traxisse, testis eorum temporum
interpres Benuenutus Imolenfis.* Ab his verbis latissimè constat eū
Ferrariensis nomine appellari posse; quod etiam ipsa Danthes in
eius Comœdia confirmat. cant. 15. *Paradisi, dum ait per Cacciaguidam eius Tritaum*

„ *Mia Donna venne à me di Val di Pado,*

„ *E quindi il soprano me tuo s'feco.*

Quæ verba ab Interpretibus illius Comœdiæ, extrà Imolensem
suprà adnotatum explicantur sic. Cacciaguidam de Elileis,
Dantis Tritaum in Vxorem duxisse Puellam Ferrariensem de
Mobili, ac antiqua Stirpe Aligeria de qua loquitur Marefca Th.
Gren. t. p. f. 21., & ab huius Cognomine eius successores, Elisei
in Aligerij cognomen permutasse. Hęc habet à Landino, Da-
niello, Vellutello, & M. Ant. Guarino in Comp. f. 71. Inter Ferra-
rienses nostros igitur aliquomodo numerari potest Danthes, de
cuius Virtute, & operibus, parum dici superest, cum tot, inna-
merique Scriptores tam diffusè scripserint. Edidit opus suum
maximū Philosophicis, ac Theologicis cumulatu arcanis, in scri-
ptumquē *Comedia* præter *Il Coniugio Amorofo, Vita nuova, Rime*,
& alia latino Parisinoquē stylo, vt notat Giraldus loco super-
enuntiato. Occubuit Ravennæ anno 1321. eius æui 56. Ibi quē
eius Tumulus extat, ad quem exteri illuc peruenientes, tanti Vi-
ri nomine attracti, cunctantèr, accurrunt.

SYL-

SYLLABVS POETARVM

in his Classibus contentorum.

A	<i>Ctio'us. Petrus Antonius.</i>		<i>Hyppolitus fol.</i>	18
	<i>fol.</i>	47	<i>Entius.</i>	34
	<i>Iacobus.</i>	42	<i>Aloysius.</i>	51
	<i>Adelardus. Galleatus.</i>	17	<i>Cornelius.</i>	52
	<i>Aleus Alexander.</i>	25	<i>Mathildes.</i>	56
	<i>Alumnus Franciscus.</i>	35	<i>Beuilacqua Antonius I.</i>	12
	<i>Ambrosinus Ambrosius.</i>	52	<i>Antonius II.</i>	26
	<i>Andreolus Ludouiscus.</i>	44	<i>Alphonfus</i>	<i>ibid.</i>
	<i>Anguseiobus. Franciscus.</i>	35	<i>Blancus Iulius Caesar.</i>	42
	<i>Antoninus Leopoldus.</i>	55	<i>Botardus Mattheus M. via.</i>	22
	<i>Areostus. Ludouiscus.</i>	21	<i>Bonacossa. Hercules I.</i>	18
	<i>Horatius.</i>	38	<i>Hercules II.</i>	37
	<i>Gabriel.</i>	36	<i>Scipio.</i>	47
	<i>Lud. II.</i>	43	<i>Borlus.</i>	52
	<i>Virginus.</i>	48	<i>Bonus Posta.</i>	32
	<i>Algerius Dantes.</i>	58	<i>Boutus. Franciscus.</i>	36
	<i>Arientus Augustinus.</i>	26	<i>Hieronymus.</i>	37
	<i>Aurispa. Ioannes.</i>	42	<i>Brusantinas Vincennes.</i>	24
			<i>Brixianus Liborius.</i>	55
			<i>Bonacciohus Ludouiscus.</i>	44
			<i>Bascarinus Ioannes.</i>	42
			<i>Beccarius Antonius.</i>	9
			<i>Augustinus.</i>	11
			<i>Nicolaus.</i>	45
			<i>Benedectus Nicolaus.</i>	45
			<i>Thimothaus.</i>	47
			<i>Baruffaldus Bernardinus.</i>	31
				Ca
B				
	<i>Barberius Peregrinus.</i>	46		
	<i>Barolus Daniel.</i>	15		
	<i>Io: Baptista.</i>	<i>ibid.</i>		
	<i>Gabriel.</i>	37		
	<i>Bernius Franciscus.</i>	16		
	<i>Bentiuolus Hercules.</i>	17		

C

Caballettus Hercules fol.

Vrsina.

Barbara.

Cagnacinus Iacobus.

Calcagninus Calius.

Marius.

Canalis Odus.

Carbo Ludovicus.

Castellus Hieronymus.

Paulus.

Cattus Hercules.

Io. Baptista.

Renatus.

Rinaldus.

Capellus Octavianus.

Cacus Franciscus.

Castarellus Albertus.

Castabilis Bertrandus.

Paulus.

Constantinus Christophorus.

Contrinus Ioseph.

Conthugus Paulus.

Nicolani.

Cornatrapus Antonina.

Crispus Io: Maria.

Anton. Philippus.

Cremontinus Casar.

Cibit Ioseph.

D

Donatus Augustinus.

E

38

48

32

40

15

55

45

44

40

46

37

41

47

56

56

19

30

33

46

33

55

46

45

31

29

30

33

55

52

Ebenfis Leonellus Marchio

Hercules Dux.

Emilianus Iacobus.

F

Fantus Sigismundus.

Faustinus Augustinus.

Ferrinus Bartolomeus.

Flornouellus Alphonsus.

Finus Daniel.

Claudius.

Freguleus M. Antonius.

Octavius.

Farrus Franciscus.

Ferrus Gibertus.

G

Gariophilus Hieronymus.

Gabutius Casar.

Galuanus Albertus.

Gennarus Ioannes Baptista.

Giliolus Hippolitus.

Gipfus Lanfrancus.

Giois Alphonsus.

Giraldus Io: Baptista Cinthius

Lilius Gregorius.

Plautius Antonius.

Ladonicus.

Ge.

Gozius Silvius.	47	Morata Olimpia.	46
Gualengus Gualentius.	17	Moretus Peregrinus.	ibid.
Guitius Franciscus.	35	Moronus Jo: Baptista.	20
Guiciardus Io: Maria.	40	Morus Caesar.	34
Guarinus Alexander I.	27	Mauritius.	44
Alexander II.	12	Muzzarellus Joannes.	41
Baptista I.	13	Io: Ioseph Maria.	ibid.
Baptista II.	ibid.	Mustius Augustinus.	34
Ioannes Baptista.	ibid.	Antonius.	54
Alphonsus.	27	Marchionus Petrus Leo.	56
Grazinus Iulius Caesar.	54	Minus Jacobus.	55
		Magnus Orpheus.	46

L

N

Labetius Iacobus.	19	Nascimbenus Nascimbenus.	45
Lauenzolus Albertus.	29	Naselli Antonia.	39
Lambertus Michael.	45	Hippolyta.	39
Lancillotas Curius.	34	Hieronyma.	ibid.
Libanorius Franciscus.	36	Nigrifolus Anton Maria.	12
Hieronymus.	38	Hieronymus.	47
Lollus Albertus.	27	Sigismundus.	ibid.
Lanzonus Ioseph.	54	Franciscus Maria.	53
		Novarius Jacobus.	40

M

O

Maffus Caesar.	33	Obizo Pius Eneas.	23
Magnaninus Carolus.	34	Orinus Hippolytus.	39
Offavius.	45	Orlandinus M. Antonius.	56
Marchessinus Ioannes.	42		
Martinellus Augustinus.	27		
Bartholomeus.	32		
Franciscus.	35		
Melencbinus Thomas.	48	Pancius Alphonsus.	25
Miroglius Fraterius.	35	Pandolphus Alphonsus.	28

Pa-

<i>Pancinus Baptista fil.</i>	31	<i>Julius.</i>	41
<i>Pancinusus Nicolaus.</i>	15	<i>Rafaelus Franciscus.</i>	53
<i>Pachus Alphonsus.</i>	28	<i>Philippus.</i>	56
<i>Pancinus Ioseph.</i>	20	<i>Reuchydas Joannes.</i>	42
<i>Pariscetus Ladislaus.</i>	44		
<i>Pasarella Almericus.</i>	13		
<i>Pascus Prosper.</i>	16		
<i>Pasius Saulius.</i>	47		
<i>Pendaka Bartholomaeus.</i>	14		
<i>Petrucius Marcus.</i>	22		
<i>Pictorius Ladislaus.</i>	21		
<i>Pigne Jo. Bapt.</i>	19		
<i>Pigantus Iulius.</i>	41		
<i>Pisepbilus Bonaventura.</i>	33		
<i>Pius Ascantius de Sabaudia.</i>	12		
<i>Pocaterre Annibal.</i>	26		
<i>Portus Hieronymus.</i>	18		
<i>Prosperus Castellanus.</i>	14		
<i>Bartholomaeus.</i>	53		
<i>Populus Cornelius.</i>	52		
<i>Ponice Augustinus.</i>	51		

R

<i>Riccius Bartholomaeus.</i>	33		
<i>Regius Albertus.</i>	20		
<i>Ricardus Progenus.</i>	47		
<i>Righettus Antonius Franciscus.</i>	51		
<i>Robertus Hippolitus.</i>	37		
<i>Rondinellus Vincentius.</i>	48		
<i>Rossellus Annibal.</i>	20		
<i>Jo. Baptista.</i>	40		
<i>Rocalano Jo. Baptista.</i>	20		

S

<i>Salicinus Alexander.</i>	11		
<i>Saracenus Baptista.</i>	32		
<i>Jo. Baptista.</i>	41		
<i>Sardas Ladislaus.</i>	43		
<i>Saracenus Fabricius.</i>	36		
<i>Sadeletus Jacobus.</i>	41		
<i>Sauonarella Hieronymus.</i>	37		
<i>Scutellaris Dionysius.</i>	34		
<i>Senorius Franciscus.</i>	36		
<i>Simon Gladius.</i>	34		
<i>Signe Julius.</i>	42		
<i>Sorbolas Hieronymus.</i>	19		
<i>Strozza Tamas Vespasenus.</i>	24		
<i>Hercules.</i>	17		
<i>Carolus.</i>	34		
<i>Sacratas Franciscus.</i>	53		
<i>Scipio.</i>	56		
<i>Salminus Franciscus.</i>	53		

T

<i>Tifus Hieronymus.</i>	19		
<i>Taffinus Antonius.</i>	21		
<i>Taffonus Jo. Baptista.</i>	20		
<i>Franciscus.</i>	36		
<i>Galpatius.</i>	37		
<i>Jo. Baptista II.</i>	42		

Jo.

63

Joseph.	54	Villa Joannes.	48
Taffus Terquatus.	23	Verebius Thomas.	48
Tebaldent Antonius.	10	Dominicus.	34
Tesius Fulvius.	16	Visdominus Anton. Marius.	30
Tolomeus Cherubinus.	14	Hippolitus.	39
Tombesius Aloysius.	28.	Parasinus.	46
Torus Florius.	35	Joannes Jacobus.	41
Tristanus Andreas.	28	Caetan.	52
Trottus Alphonsinus.	28	Varanus Hercules.	38
Ignatius.	15	Joseph.	54
Hercules I.	49	Venerius Francisus.	35
Hercules II.	39		
Antonius.	51		
		Zarabius Onaphrius.	37
		Zerbinatus Aloysius.	29.
Vitalis Jacobus.	45		

F I N I S.

Mulæ versus aud re, ac murari, fuit hæc MATJLDES BENTJ-VOLA Marchioniffa CALCAGNINA, quæ sanguinis splendori lumen litterarum adiunxit. Leguntur eius varia aromata manuscripta, dulciffima iucunditate confperfa, quæ eius animi innatam viuacitatem demonftrant.

MARCV M ANTONIV M ORLANDINVM Poetis oblectantem demonftrant eius varia fæpius publicata carmina italica. Vixit interim, & famam fuam nouis etiam elucubrationibus adaugeat.

Primis adolescentiæ temporibus, Poeticis ac Oratorijs incumbens Studijs MARCVS ANTONIVS FREGVLEVS I. V. D. & Aduocatus, non exiguum fui ipem difeminabat, nunc tamen Altære Studio raptus, fibi maximam ad nominis famam eternam viam patefecit. Lyram fuam tamen tradidit OCTAVIO Soc. Jefu eius Fratri qui eam dulciffimè pertractat, ac animos Speciofo carmine exilarat.

OCTAVIVS CAPELLVS Phil. & Med. Doctor, quotiès Poefim fcriptis illuftrat, toties fplendidiffimas effundit gemmas. Legimus interim varia, inter quæ elucet *La Penna animata Ode*. præter alia hinc inde difufa, ac publicata.

PHILIPPVS MARCHIO ROSSETTVS Francifci Filius aliquando cum Mufis colloquia fuauiffima ducit, ac italicometro carmina texit, quæ fæpè in Academicis Cæribus audimus.

PETRVS LEO MARCHIONVS I. V. D. & Aduocatus insignis. Plura Poeticè ederet, quæ in eius adolescentiæ flore elaborauit. Leguntamen difenfionibus intentus, fibi maximam ad eternæ famæ monumentum comparandum viam patefacit.

Talem etiam fibi aditum ad immortalitatem aperit Comes RAYNALDV S CATTVS, qui Poeticè fæpè ludit ac varijs Dramatibus, infudat, & ni fallor *Euridicæ* annis claffis euulgauit.

SCIPIO SACRATVS, Francifci March. Filius, Poetica arte

arte excellens, xpe eius dulcedinem imperitus est, dum nostræ Academix Principatum occupabat, eumque prosequutum speramus vt eius Genitoris semitas elegantissimè percurrat. Vixit interim, & eius Venæ dulcedinem adaugeat Apollo.

Plures alios quoque, qui Poësis Studio oblectantur hic inserere deberem at cum adhuc tennes de ijs extent labores, eorumque nomen rarò inter Poëtarum cætus illustretur, ac agnoscatur, eos inobseruato ordine supeditabo. Murænam perscriberem si de JOANNIS ANTONII FILONI Med. D. & JOANNIS BAPTISTÆ BORTOLINI, ANTONII, ac FRANCISCI Fratris RECALCHI laudibus dicere vellem; plurima, si de BELISARIO VALERIANO L. V. D. IOANNE BAPTISTA RVPERELLA, ac de HIERONYMO RAVALLO disserere vellem, ac maxima hic adnotarem si CÆSARIS CHICOLI Nostræ Cathed. Eccl. Canonici, ac Reu. JOSEPHI BALEONII, nec non VINCENTII Comitæ BONDENI, vnà cum PETRI BELLENTANI, IO. BAPTISTÆ VERTVA Or. Car. speciosissimis nominibus hoc opus illustrarem; Nihil præfuturis Scriptoribus relinquere pertimerem; Satis tamen habeant, me eorum nomina minime laude exornasse, ad enim maiora exprimenda encomia insufficientem me reputeo. Labes tamē omnis quæ denigratur, tot Viri est, HIERONYMVM BARVFFALDVM, huius Opusculi auctorem hic enumerari; tē tamen admoneo Lector amice, me de longe Musarum salutare limina, ac graui meriti quē passu ad viam Pindi perducere. De me quo maiore dixeris optime dixeris si mea quæris plura sunt sed incoempta. Habebis varia diffusa typis, nūc meam de Diuo Baptista Coronam, ac de eodem Sancto Pastoralem cantum perlegere concedatur. Hæc sunt quæ de Poëtis collegi. Tu itaque Lector, amici partibus vttere, nec pro aliqua huius Opusculi in curia totum hoc quale cumque sit Opusculum audeas labefactare.

F I N I S.

AD

Pagina 15. post Lineam 13.

Non hic filétio prætermitendum reputo id quod de DAN-
THE ALIGERIO tanti nominis Vate notat celeberrimus
ac omni fide meritissimus scriptor Lilius Greg. Giraldus in fine
Dial. 5. Hist. Poetarum ubi legimus. *Sed numquid vobis mittam
Florentinum Dantbem Aligerium, quodd vernacula Hetruscorum
lingua carmen suum condidit? neutiquam, eoque minus, quodd cum ex
Ferrariensi nostra Familia originem traxisse, testis eorum temporum
interpres Benvenuto Imolenfis.* Ab his verbis latissimè constat eū
Ferrariensis nomine appellari posse; quod etiam ipse Danthes in
eius Comèdia confirmat. cant. 15. Paradisi, dum ait per Cacciag-
guidam eius Tritauum

„ Mia Donna venne à me di Val di Pado,

„ E quindi il soprano me tuo s'feco.

Quæ verba ab Interpretibus illius Comædiæ, extrà Imolensem
suprà adnotatum explicantur sic. Cacciaguidam de Eliseis,
Dantis Tritauum in Vxorem duxisse Puellam Ferrariensem de
Nobili, ac antiqua Stirpe Aligeriæ de qua loquitur Marella Th.
Gen. t. p. f. 21., & ab huius Cognomine eius successores, Elisei
in Aligerij cognomen permutasse. Hec habeo à Landino, Da-
niello, Vellutello, & M. Ant. Guarino in Comp. f. 71. Inter Ferra-
rienses nostros igitur aliquomodo numerari potest Danthes, de
cuius Virtute, & operibus parum dici superest, cum tot, inna-
merique Scriptores tam diffusè scripserint. Edidit opus suum
maximū Philosophicis, ac Theologicis cumulātū arcanis, inscri-
ptumquē *Comedia præter Il Conuiuijo Amorofo, Vita nuoua, Rime,*
& alia latino Parisinoquē stylo, vt notat Giraldus loco super-
enuntiato. Occubuit Ravennæ anno 1321. eius æui 56. Ibi quē
eius Tumulus extat, ad quem exteri illuc peruenientes, tanti Vi-
ri nomine attracti, cunctantèr, accurrunt.

SYL-

SYLLABVS POETARVM

in his Classibus contentorum.

A Ctio'us. Petrus Antonius. fol.

47

Iacobus.

42

Adelardus. Galleatus.

17

Aleus Alexander.

25

Alumnus Franciscus.

35

Ambrosinus Ambrosius.

52

Andreolus Ludouicus.

44

Anguseiobus Franciscus.

35

Antoninus Leopoldus.

55

Areostus, Ludouicus.

21

Horatius.

38

Gabriel.

36

Lud. II.

43

Virginus.

48

Aligerius Dantes.

58

Arientus Augustinus.

26

Aurispa, Ioannes.

42

B

Barberius Peregrinus.

46

Bartholus Daniel.

15

Io: Baptista.

ibid.

Gabriel.

37

Bernius Franciscus.

16

Bertinolus Hercules.

17

Hyppolitus fol.

18

Entius.

34

Aloysius.

51

Cornelius.

52

Mathildes.

56

Beuilaqua Antonius I.

12

Antonius II.

26

Alphonsus

ibid.

Blancus Iulius Caesar.

42

Boiardus Mattens M. via.

22

Bonacossa. Hercules I.

18

Hercules II.

37

Scipio.

47

Bersus.

52

Bonus Poeta.

32

Boutus. Franciscus.

36

Hieronymus.

37

Brusantinas Vincenzini.

24

Brixianus Liborius.

55

Bonacciolus Ludouicus.

44

Bascarinus Ioannes.

42

Beccarins Antonius.

9

Augustinus.

13

Nicolaus.

45

Benededus Nicolaus.

45

Thimothaus.

47

Baruffaldus Bernardinus.

31

Ca

C

Caballottus Hercules fol.
Vrsina.

Barbara.

Cagnacinus Iacobus.

Calcagninus Calius.

Marius.

Canalis Odus.

Carbo Ludonicus.

Castellus Hieronymus.

Paulus.

Cattus Hercules.

Io. Baptista.

Renatus.

Rinatus.

Capellus Officiarius.

Cacus Franciscus.

Cisarellus Albertus.

Costabilis Bertrandus.

Paulus.

Costantinus Christophorus.

Contrius Ioseph.

Conthugus Paulus.

Nicolaus.

Cornatzenus Antonius.

Crispus Io. Maria.

Anton. Philippus.

Cremontius Casar.

Cibit Ioseph.

D

Donatus Augustinus.

E

Eschus Leonellus Marchio

Hercules Dux.

Emilianus Iacobus.

F

Fantus Sigismundus.

Fausinus Augustinus.

Ferrinus Bartholomeus.

Flornouellus Alphonsus.

Finus Daniel.

Claudius.

Fregulus M. Antonius.

Officiarius.

Farrus Franciscus.

Ferrus Gibertus.

G

Gariophilus Hieronymus.

Gabutus Casar.

Galuanus Albertus.

Gennarus Ioannes Baptista.

Giliolus Hippolitus.

Giphus Lanfrancus.

Gioia Alphonsus.

Giraldus Io. Baptista Cinthius

Lilius Gregorius.

Flavius Antonius.

Ladonicus.

<i>Gezins Siluius.</i>	47	<i>Morata Olimpia.</i>	46
<i>Ghalengus Galatius.</i>	17	<i>Moretus Peregrinus.</i>	ibid.
<i>Guitius Franciscus.</i>	35	<i>Moronus Jo: Baptista.</i>	20
<i>Gniciardus Io: Maria.</i>	40	<i>Morus Casar.</i>	34
<i>Guarinus Alexander I.</i>	27	<i>Mauritius.</i>	44
<i>Alexander II.</i>	12	<i>Muzzarellus Joannes.</i>	41
<i>Baptista I.</i>	13	<i>Ioſeph Maria.</i>	ibid.
<i>Baptista II.</i>	ibid.	<i>Mustius Auguſtinus.</i>	33
<i>Ioannes Baptista.</i>	ibid.	<i>Antonius.</i>	53
<i>Alphonſus.</i>	27	<i>Marchionus Petrus Leo.</i>	56
<i>Grazinus Iulius Caſar.</i>	54	<i>Minus Jacobus.</i>	55
		<i>Magnus Orpheus.</i>	46

L

N

<i>Labetius Iacobus.</i>	19	<i>Nascimbene Nascimbene.</i>	45
<i>Lauenzolus Albertus.</i>	29	<i>Naselli Antonia.</i>	29
<i>Lambertus Michael.</i>	45	<i>Hippolyta.</i>	39
<i>Lancelotus Curius.</i>	34	<i>Hieronymus.</i>	ibid.
<i>Libanorius Franciscus.</i>	36	<i>Nigrifolus Anton Maria.</i>	12
<i>Hieronymus.</i>	38	<i>Hieronymus.</i>	47
<i>Lollus Albertus.</i>	27	<i>Sigismundus.</i>	ibid.
<i>Lanzonus Ioſeph.</i>	54	<i>Franciscus Maria.</i>	53
		<i>Nonarius Jacobus.</i>	40

M

O

<i>Maffens Caſar.</i>	33	<i>Obizo Pius Eucar.</i>	23
<i>Magnaninus Carolus.</i>	34	<i>Orinus Hippolytus.</i>	39
<i>Oſtavius.</i>	45	<i>Orlandinus M. Antonius.</i>	56
<i>Marchessinus Ioannes.</i>	42		
<i>Martinellus Auguſtinus.</i>	27		
<i>Bartholomeus.</i>	32		
<i>Franciscus.</i>	35		
<i>Melencbinus Thomas.</i>	48	<i>Pancius Alphonſus.</i>	25
<i>Miroglius Fridericus.</i>	35	<i>Pandolphus Alphonſus.</i>	28

<i>Panetius Baptista Jo.</i>	31	<i>Julius.</i>	41
<i>Paniciatus Nicolaus.</i>	15	<i>Rossettus Franciscus.</i>	53
<i>Paiolus Alphonsus.</i>	28	<i>Philippus.</i>	56
<i>Paninus Ioseph.</i>	20	<i>Ranchoyallus Joannes.</i>	42
<i>Parisetius Ludovicus.</i>	44		
<i>Passarellus Almericus.</i>	13	S	
<i>Pasctus Prosper.</i>	16		
<i>Pastius Sanctus.</i>	47	<i>Sabinus Alexander.</i>	11
<i>Pendalea Bartholomeus.</i>	14	<i>Saraccus Baptista.</i>	32
<i>Petrucinus Marcus.</i>	22	<i>Jo: Baptista.</i>	41
<i>Pictorius Ludovicus.</i>	41	<i>Sardus Ludovicus.</i>	43
<i>Pigna Jo: Bapt.</i>	19	<i>Saracenus Fabricius.</i>	36
<i>Pigantus Iulius.</i>	41	<i>Sadolettus Jacobus.</i>	41
<i>Pistophilus Bonaventura.</i>	33	<i>Sauonarolla Hieronymus.</i>	37
<i>Pius Ascanius de Tadaudis.</i>	12	<i>Scutellarius Dionysius.</i>	34
<i>Pocaterra Annibal.</i>	26	<i>Seuerius Franciscus.</i>	36
<i>Portus Hieronymus.</i>	18	<i>Simon Claudiu.</i>	34
<i>Prosperus Constantinus.</i>	14	<i>Signa Julius.</i>	42
<i>Bartholomeus.</i>	53	<i>Sorbolus Hieronymus.</i>	19
<i>Populus Cornelius.</i>	52	<i>Strozza Tamas Vespasians.</i>	24
<i>Ponizza Augustinus.</i>	51	<i>Hercules.</i>	17
		<i>Carolus.</i>	34
		<i>Sacratu Franciscus.</i>	53
		<i>Scipio.</i>	56
		<i>Salminus Franciscus.</i>	53
		T	
<i>Riccus Bartholomeus.</i>	33	<i>Tissus Hieronymus.</i>	19
<i>Regensis Albertus.</i>	20	<i>Tassinus Antonius.</i>	21
<i>Ricardus Pirrogianus.</i>	47	<i>Tassonus Jo: Baptista.</i>	20
<i>Righettus Antonius Franciscus.</i>	51	<i>Franciscus.</i>	36
		<i>Galpatius.</i>	27
<i>Robertus Hippolitus.</i>	37	<i>Jo: Baptista II.</i>	42
<i>Rondinellus Vincentius.</i>	48		
<i>Rosellus Annibal.</i>	26		
<i>Jo: Baptista.</i>	40		
<i>Rosalens Jo: Baptista.</i>	20		

Jo.

63

F I N I S.

Errata per impressionem sic corrige.

Pag.	lin.	<i>Eridani</i>	<i>Eridani</i>	
12	34	publicatab	Odormiuit	publi-
		cata.	Obdormiuit	
12	21	quò	quo	
14	12	proprijsquè	proprijsquè	
16	13	præterea	præter ea	
17	16	antecelles	antecellens	
23	30	recenseam	recensebo	
29	17	poeticà	poeticè	
38	15	rè eferente	referente	
42	33	fecit	tenax	
44	32	euulgauit	euulgauit	

Ceteri minores, ac potius Oculi, quàm mentis errores
prudenti Lectori remittuntur.